

ಕೊರವಂಜಿ

Koravanji

ಫೆಬ್ರವರಿ

೧೯೬೨

ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀಲಿ ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ

ಹಾ. ಮೈ. ಸೂರಿ

ಶ್ರೀಲಿ ಅ. ರಾ. ಸೇ.

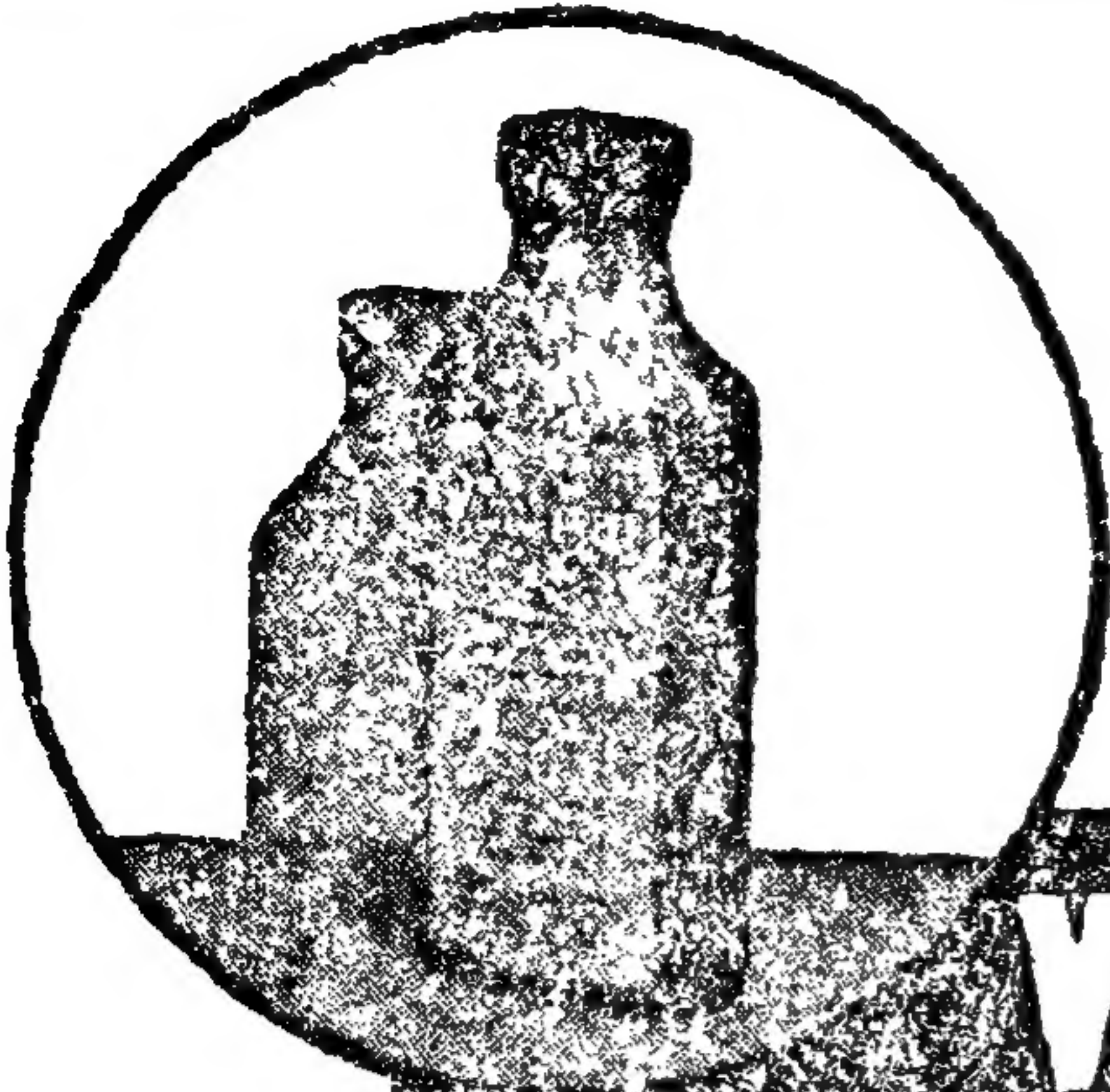
ಶ್ರೀಲಿ ಕವಿಕುಲಲಾಮ

ಶ್ರೀಲಿ ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತಾ

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬದಿಪ್ರತಿ
ಕನುನುನುನು

ತಳನಗಯ ಮಾನಪತ್ರಿಕೆ

VITOFERRIN

HYSONE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLESWARAH, BANGALURU

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಅಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್ನುಗಳು ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ, ಜೀನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅನ್ಯತಪಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ತಯಾರಕರು :

ದಿ ವೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಂಗ್

ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3.

ಈ ನಿತ್ಯ ಶಾಶ್ವತ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಕಥಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಭಾವನೆಗಳ
ಮಹತ್ವ ಸಾಗರವೇ ತುಳುಕುತ್ತಾ, ಆ ಸಾಗರವು ಹಿಮಾಲಯದ
ಉತ್ತಂಗ ಶಿಖರದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ-ಅಂತಃಪುರದಿಂದ
ಅಶ್ರಮಕ್ಕೆ-ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಕಾನನದ ಜಾಲೆಗೆ ಹರಿದಿದೆ

“ ಆಸ್ಕರ್ ” ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾರತದ
ಚಲನಚಿತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ
ಆಯ್ಕೆ
ರಾಜಕಮಲ್ ರವರ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಚಿತ್ರ

ಪ್ರೀ

ದಿಗ್ದರ್ಶನ: ಸಂಗೀತ:
ವಿ. ಶಾಂತಾರಾಂ ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ
— ಈಗ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ —
ಅಲಂಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು
ದಿನವಹಿ 2-45, 6-00 ಮತ್ತು 9-30ಕ್ಕೆ

ಪ್ರ ಭಾ ಮೈಸೂರು

— ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ —

ರೂಪವಾಣಿ — ವಿನಾಯಕ — ಪ್ರಭಾತ್
ಮಂಗಳೂರು — ಶಿವಮೊಗ್ಗ — ಬಳ್ಳಾರಿ

ಗುರುಸಚ್ಚಿದಾನಂದ — ರೂಪವಾಣಿ
ಹೊಸಪೇಟೆ — ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

An ALANKAR CHITRA Release

ಈ ತಿಂಗಳ ಹೊಸ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು : ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯುತ್ತವೆ

— ನಮ್ಮ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವೆ —

ಮೈ. ಸೂ. ಶೇ. ಅವರ ಹೊಸ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ

ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ

ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ : : ಬೆಲೆ : ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ

ಎಫ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಎರಡು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು
ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಸಾಹಸ ಮದುಸೂಧನನ ಸಾಹಸ

ಚಂಚಲಿಯ ಚಪಲ ★ ಪ್ರೀಮವಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷಿ
೨.೦೦ ೨.೦೦

— ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು —

ಅ ನ ಕ್ಯ. ಬ. ಕಟ್ಟಮನಿ ಜೀಜಿ
ಪಂಕಜ ★ ದ್ರೋಹಿ ★ ಸತೀ ಸೂಳೆ
೨.೦೦ ೨.೦೦ ೨.೫೦

ಡಾ|| ಅನುಪಮಾರವರ

ನೂಲು ನೇಯ್ದ ಚಿತ್ರ

೨.೫೦

ಎಫ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ

ಮಾಟಗಾತಿಯ ಮಗಳು

೩.೦೦

— ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಾಶನ —

ತಾರಾ ನಿವಾಸ : : ತಿಪಟೂರು.

ಸಂಪುಟ ೨೦

ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೬೨

ಸಂಚಿಕೆ ೧೧

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸಂಜೀವ ರೆಡ್ಡಿಯೋರು ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಖಚಿತವಾದಾಗ—ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದರಂತೆ.

* * * *

ಗಡ್ಡ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡವನು ನನ್ನ ಗಂಡ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಜಮ್ಮು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳು ಹೇಳಿದಳಂತೆ.

—ಗಡ್ಡದ ಗಂಡನಿಂದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಿತ ಅಂತ ತರುಣಿಯರನ್ನುವುದಾದರೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಕ್ಷೊರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಗೋಳು ತಪ್ಪಿಸ್ಕೊಬಹುದು.

* * * *

ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ನರು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರಾದಮೇಲೆ, ಸೈನ್ಯದ ಮುಖವೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ. (ಭಾಷಣ)

—ದಿಟ! ಅದಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಡಕೋತಿರೋದು!!

* * * *

ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್)

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಪಾಳೇಗಾರರನ್ನೂ ನವಾಬರನ್ನೂ ಇನ್ನು ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. (ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷ)

ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಹತ್ತುಪುಟ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ (ಸುದ್ದಿ)

—ಭಾಷಣದ ತರಹಾ ಲೇಖನ;

* * * *

ಹೃದಯರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ವೈದ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತರಂತೆ.

—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡದೇ ಇರೋದು ಕೂಡ ನಿವಾರಣಾ ಮಾರ್ಗ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ

* * * *

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಹಿರಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಏರಿದುದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೊಂದನ್ನು ಶಚಿಸಬಹುದು ಎಂದೊಬ್ಬರು ಅಂದಿದ್ದಾರೆ.

—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ :- ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ, ಸ್ವತಂತ್ರಪಕ್ಷದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ; ಏನೇನು ಕಲಸುಮೇಲೋಗರ!!!

* * * *

ಅಮೇರಿಕನ್ ರಮಣಿಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜಕುಮಾರರು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟಗ್ರಹ ಕೂಟಕ್ಕೂ, ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

—ಅಂದರೆ ಉಳಿದಿದ್ದು ಒಂದೇ ಗೃಹ!!

* * * *

ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದಾರೆ!

— ನ್ಯಾಯ! ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಈಗ ತಗಲಿರೋ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಬಲು ಭಯಂಕರವಾದ್ದು!!

* * * *

ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ೨೭೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದ ಪರ್ಸನ್ ಮತ್ತು ರಿವಾಲ್ವರ್ ಒಂದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಮೇಜನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ತಿರುಗಿ ಸಿಕ್ಕಿತಂತೆ.

—ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಡವೆಗಳಾಗಿಬಿಡೋದರಿಂದ ತಿರುಗಿ ಸಿಗುವ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ!

❧ ಹುಷಾರಾಗಿರು ವೆಂಕೂಬಾಯಿ ❧

ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೋಡು, ತರಕಾರಿ ತರುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಇವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ನಾನು ಕೂಡಿಗೆ ಮನೇಲಿದ್ದೆ. ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಾ ಕೂತಿದ್ದರು. ರಾಯರೇ ರಾಯರೇ ಎಂದು ಯಾರೋ ಕೂಗಿದರು. ಹೋಗಿ ನೋಡೋ ಅಂತ ದೊಡ್ಡೋನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅಪ್ಪನ್ನ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಕೂತಿರ್ತಾರೆ ಅಂತ ಬಂದು ಹೇಳಿದ. ಸರಿ, ಸುಮ್ಮನಾದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಬಂದರು. ನಿಮಗೋಸ್ಕರ ಯಾರೋ ಕಾಯ್ತಾ ಇದ್ದರು. ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿಸಾಯ್ತಾ ಎಂದೆ. ಯಾರೂ ಇತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲೇ ಅಂದರು. ಏನು ಹೀಗಂತೀರಿ ಅಂತ ವರಾಂಡಾ ಕಡೆಗೆ ಕೂಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗ ಹೇಳಿದ ಇಲ್ಲೇ ಕೂತಿದ್ದಮ್ಮಾ! ಅಂತ; ಕಾಡು ಕಾಡು ಬೇಜಾರಾಗಿ ಹೋದ್ರೇನೋ ಎಂದೆ. ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಅಂತ ಇವರು ಕೇಳಿದರು. ಇರ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಪ್ಪ, ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲಪ್ಪ ಅಂದ ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗ. ಚಿಕ್ಕವನು ಆಗ ಒಳಗಿಂದ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತಂದ. ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ಎಂದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಕುರ್ಸಿಮೇಲಿತ್ತು ಅಂದ. ಅದನ್ನು ಕೆನ್ನೆ ಚೆವುಟಿದೆ. ಇವರು ಹಾಳೇನ ನೋಡಿ ಸರಿ! ಯಾರೋ ಚುನಾವಣೆಯೋರು ಕಣೆ! ಎಂದು ಮುಖ ಎಳೆದರು.

ಊಟಮಾಡಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತಾರೆ! ಮೇಜಿನಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬಸ್ ಪ್ಯಾಸೇ ಇಲ್ಲ ಕಣೇ! ವೆಂಕೂಬಾಯಿ! ಹುಡುಕ್ತಾರೆ ಮನಿಪರ್ಸೂ ಇಲ್ಲ ಕಣೇ!

ಹುಷಾರಾಗಿರು ವೆಂಕೂಬಾಯಿ. ಎಂತೆಂತೋರೋ ಬರೋದಿನ ಈಗ!

* * * *

“ವರಾಂಡಾ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿರು ವೆಂಕೂಬಾಯಿ, ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏನಾಗಿ ಹೋಯ್ತು! ಯಾರೋ ಮುದುಕಪ್ಪ ಇವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಇವರು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದರು. ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒರೋಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುದುಕಪ್ಪ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಮಗಳ ಕೆನ್ನೆ ಚೆವುಟಿ ಮುತ್ತು ಕೊಡ್ತಾ ಇರೋದೇ! ವೆಂಕೂಬಾಯಿ. “ಎಂತಹ ಶಹಣೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತಾಡ್ತಾಳೆ” ಅಂತ ಮುದುಕಪ್ಪ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲೆ ಹೇಳಿದ. ವೆಂಕೂಬಾಯಿ, ಹುಷಾರಾಗಿರಮ್ಮ ನೀನು. ಆ ಮೇಲೆ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ದೇಶಾವರದ ನಗೆ ಹೂಡಿ, ನನಗೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯೋರ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದನಂತೆ. ಮುದುಕಪ್ಪನಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಚಪಲ! ವೆಂಕೂಬಾಯಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿರಮ್ಮ ಎಂತೆಂಥೋರೋ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ದಿನ ಈಗ”

* * * *

ರೀತಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ

ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀತಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಲಿ ಒಂದು ಕತೆ ಓದಿದ್ದೆ. ಒಂದೂರಿನ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಾಮಾನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೋಣಿಲಿ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದನಂತೆ. ನದಿ ಮಧ್ಯೆ ಇರೋವಾಗ ತುದಿಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ಶೆಟ್ಟಿ ರೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸ್ದಾಗ, ಬಿದ್ದು ಹೋದನಂತೆ. ನೀರು ಕುಡಿದು ಕೂಗುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದನಂತೆ “ಭೂಲೋಕ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯ್ತು”, ಅಂತ ದೋಣಿಲಿದ್ದ ಅಂಬಿಗ ಅವನನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾ, ಭೂಲೋಕ ಏಕೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತೋ, ನೀ ಮುಳುಗಿ ಹೋದರೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದನಂತೆ ನಾನು ಹೋದಮೇಲೆ ಭೂಲೋಕ ಇದ್ದರೇನು ಹೋದರೇನು ಅದೂ ಮುಳುಗಿ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಅಂತ ನೀತೀನ ಹೇಳಿದನಂತೆ, ಶೆಟ್ಟಿ-ಜಾಣ ಅವ.

ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಈಗ ರೀತಿಚಿಂತಾಮಣಿ ಅಂತ ಬರೀಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ನಾವು ನೋಡಿದ ಕೇಳಿದ ಕತೆಗಳು ರೀತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೆ. ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ,—ಅಂದರೆ ಪುಟ್ಟ ಭೂಲೋಕ ಅಲ್ಲವೇ—ಅಲ್ಲಿ ಗೋವಾವನ್ನು ಭಾರತವು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಅಮೆರಿಕಾದ ಆಡ್ಲೆ ಸ್ಪೀವ್‌ಸನ್ ಅವರು ಬಹಳ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಭಾರತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇದು ಅತಿ ಹೀನವಾದ ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗ ಸಣ್ಣವರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡವರು ಹೀಗೆ ಕೈ ಮಾಡಬಾರದು. ಬಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಾರದು ಅಂತ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ಯೂನೋಲೋಕವೇ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯ್ತು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಮುಳುಗಿಹೋಯ್ತು ಅಂತ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಟ್ಟರಂತೆ.

ಕ್ಯಾಬಾದಲ್ಲಿ ಕೈಕಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಆಡ್ಲೆ ಸ್ಪೀವ್‌ಸನ್‌ನವರು ಮುಳುಗಿ ಹೋದರೆ, ಲೋಕಾಸೇ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯ್ತು ಅಂತ ಕೂಗೋದು ಈಗಿನ ಕಾಲದ ರಾಜಕೀಯ ರೀತೀನ ತೋರಿಸುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲವೇ?

ಕೊ ರ ವಾ ವ ಲೋ ಕ ನ

—: ೦ :—

ಏನು ಬಂದಿತ್ತೋ ಅಡಿಗೆಯವನಿಗೆ—ಅವತ್ತು ಸಂಜೆ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟ ಓಂವುಡಿ ಅಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಾತಾಡ್ತಾ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಮೂರು ಮೂರು ಹಿಡಿ ಮುಕ್ಕಿದೆವು. ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲ. ಆಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತ, ಸುಖವಾಗಿ ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೋಗಿ ವರ್ಣರಂಜಿತ ರಂಗಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬ್ಲೇಡಿನಿಂದ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಕತ್ತರಿಸಿ, ನೋಟು ಬುಕ್ಕಿನ ಒಳ ಅಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರತಾ ಇತ್ತಿಲ್ಲವೇ! ಅಂತಹಾ ವಿಷ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಾವಲು ಆಳು ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿತಾ ಇತ್ತಿಲ್ಲವೇ! ಯಾವುದೋ ಅವ್ಯಕ್ತ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಅದೇ ತರಹಾ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ನರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುತ್ತಾ ನಾನಿದ್ದಾಗ, ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಅಪಘಾತ ಬಂದು ನಿಂತ ಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಮಾತು ನುಂಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಿರುಗಿದೆ. ಕೊರವ ನಿಂತಿದ್ದ.

ಯಾವಾಗ ಬಂದೆಯೋ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆಯೋ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಯಿತೋ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೀಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

“ಬದರಿ ಗಿದರಿಗೆ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅಲಕಾನಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟೆಯೇನೋ ಅಂತಿದ್ದೆ” ಎಂದ ಅರವಾಮೊದ್ದು. ಲೇವಡಿ ತಡೆಯಲೂ ಆಗದೆ, ಎದುರಿಸಲೂ ಆಗದ ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟ.

“ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹಾಗೇ ಇದ್ದೋನೊಬ್ಬ ತಾರಾಪೋರೆ ಮೀನು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಕಣೋ, ಅವನ ಮೀಸೆ ಬೋಳಿಸರೆ ಥೇಟ್ ನೀನೇ!” ಅಂದ ಸಾಮಿ. ಅವನು ಮತ್ಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಏನು ಮಾತಾಡಿದರೂ, ಮೀನು, ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಹೀಗೆ ಮಾತು ತಿರುಗಿಸೋ ವಾಡಿಕೆ.

“ ಏನಮ್ಮಾ! ಗೋವಾ ಗೀವಾ ಕಡೆ ಏನಾದರೂ ದಾಹ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಓಡಿ ಹೋಗಿದ್ದ್ಯಮ್ಮಾ” ಅಂತ ವಿಠ್ಠ ಕೊರವನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದ. ವಿಠ್ಠ ಕೊರವ ಧಾಂಡಿಗರಾಗಿದ್ದರೂನೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಅಂತಲೇ ಮಾತಾಡಿಸೋದು.

ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ, ಆದರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರವನನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು, ಕುರ್ಚಿ ತರಿಸಿಟ್ಟು ಕೂರಿಸಿ, ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿ ಅವನ ಬಾಯಿಗಿಟ್ಟು, ಒಂದು ತಟ್ಟೆ ಹಿಂಪುಡಿಯನ್ನು ಅವನ ಮುಖಕ್ಕೆ ನೀವಾಳಿಸಿ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟ.

“ ನಾನು ಬಂದಾಗ ಹಿತವಾಗಿ ಏನೋ ಚಾಡಿ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಮುಂದುವರಿಸಿರೋ! ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ದಿನವಾಯಿತು.” ಎಂದು ಕೊರವ ಹೇಳಿ ಕುಳಿತ.

ಅರವಾಮೊದ್ದು ಶುರುಮಾಡಿದ ಆಗ.

ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ ಕೊರವಾ! ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೇಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ನರ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ನೆಹ್ರೂಜೀ ಅವರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ! ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡು ತ್ತಿದ್ದೆವು. “ ನೆಹ್ರೂಜಿ ಮಾಡ್ತಿರೋದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನು ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ನರು ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಜಾಣತನಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ” ಅಂತ ಜವಹರಲಾಲ್‌ರು ಹೇಳಿದ್ದು ನೋಡು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಬಲು ಖುಷಿಯಾಯ್ತು. ಆ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಕೃಪಲಾನಿ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ಚೂರಾಬಟ್ಟೆ ಹರಿದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಸ್ ಆನೆ ಬಂದರೆ, ಸಂದಿ ಸಂದೀಲಿರೋ ನಾಯಿಗಳೆಲ್ಲ ಗುಂಪು ಕೂಡಿ ಲೋಳ್ ಲೋಳ್ ಅಂತ ಬೊಗಳುತ್ತವೆ. ಆನೆ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡ ಸುಳಿಯುಲ್ಲ ಎಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೆ ಇವರಿಗೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

“ ಮಾರನೆ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೇಲಿ, ಕೊರವ! ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಜವಹರರು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾವು ಸೈ ಅಂತೀವಿ ಅಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪೀವಿ ಅಂತ ಅಲ್ಲ! ಸಾಮತೀಗೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ. ಎಳ್ಳು ಬೀರುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯೋರು ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬರ್ತಾರೆ. ಲಕ್ಷಣವಾದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಮಗೂನೂ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರ್ತಾರೆ. ಮುದ್ದಾಗಿದೆ ಮಗು ಅಂತ ಎತ್ತಿಕೋತೀವಿ. ಆ ಮಗು ತನ್ನ ಪುಟಾಣಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಮತ್ತು ಕೊಡ್ತೀನಿ ಮಗೂಗೆ. ನೀ ಜಾಣೆ ಅಂತೀವಿ. ನಾವು ಹಾಕೊಂಡ ಕನ್ನಡಕಾನ ಕೀಳುಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೆ. ಎಷ್ಟು ಸೂಟೆ ಅಂತೀವಿ. ಅದೂ ನಗುತ್ತೆ. ನಾವೂ ನಗ್ತೀವಿ.

ಆದರೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನಸ ನಾವು ಹಾಕೊಂಡ ಹೊಸ ಅಂಗಿ ಎದೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಾಗುತ್ತೆ. ಹುಷಾರು ಆಗ ನಾವು. ದೂರಕ್ಕೆ ಮಗೂನ ಹಿಡಿತೀವಿ. ನೆಲದಮೇಲೆ ಕೂರಿಸ್ತೀವಿ ಮಗೂನ. ನೆಲಾನ ಆಮೇಲೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತೊಳೆದು ಸಾರಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಅಂಗೀನ ಹಬ್ಬದ ದಿನಸ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತೀ! ಮಗು ಚೆನ್ನ ದಿಟ! ಮಗು ಆಡಿದರೆ ಚೆನ್ನ ದಿಟ; ಆದರೆ ಮಗು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನ ಅಂತ ಬುದ್ಧಿ ಇದ್ದೋರು ಯಾರ್ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ತಾರೋ? ಹೆತ್ತೋರೇ ಅಂತಹ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ತೊಗೊಳ್ತಾರೇ? ಕೂಡಿದವರೂ ಕೂಡ ಹುಷಾರು ದೂರದಲ್ಲಿರ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅವಾಂತರ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೋ ಅಂತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲವೇ ಹಾಗೇನೇ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದು ನೆಹ್ರು ತಂದಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನ ಅಂತ ಪ್ರೀತಿಸ್ತೀವಿ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ತೊದಲು ನುಡಿದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನ ಅಂತ ಮೆಚ್ಚುತ್ತೀವಿ. ಆದರೆ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಸಿ ಒದ್ದೆಯಾಗುಕ್ಕೆ ಶುರುವಾದರೆ ಆಗ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೂರ ಇಡ್ತೀವಿ. ಹಾಗೇ ನೀನೂ ಮಾಡಪ್ಪ ಅಂತ ಜವಹರರಿಗೆ ಹೇಳ್ತೀವಿ. ಹೆತ್ತೋರಿಗೆ ಹೆಗ್ಗಣ ಮುದ್ದು; ಕೂಡಿದವರಿಗೆ ಕೋಡಗ ಮುದ್ದು ಅಂತ ಅವರು. ಕೆಸರು ಕೊಳೆ ಮಗೂನ ಹಾಗೇ ಎತ್ತುಕೊಂದರೆ, ನಾವು ಹೇಗವ್ವಾ ಸುಮ್ಮನಿರೋದು.

ಈ ತರಹಾ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನೆಹ್ರುಜೀ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರದ ಚಾಕು ಹಾಕಿ ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಬರೆದಿತ್ತು ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ರಸವ ತ್ತಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ, ನಾನು ಎಂದ ಸಾಮಿ.

ಕೊರವ ಸುಮ್ಮನೇ ಮಾತಾಡದೆ ಕೂತಿದ್ದ. ಯಾರು ಯಾವ ಮಾತನ್ನಾಗಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಆಡಿದರೂ ತಾನೊಂದು ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕೋ ಜಾತಿ ಅವ. ಅಂತಹವನು ಇಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕೂತಿರೋದು ನನಗೇಕೋ ಶಂಕೆ ತಂದು ತುಂಬಿತು.

“ ಏನು ಕೊರವ “ ನೀನು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೇಲಿ ಓದಿದ್ದೆಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ ಇಲ್ಲವ್ವಾ ! ” ಅಂದ. ಕುಹಕ ಇಲ್ಲ. ಜೋರಿಲ್ಲ. ಸೌಮ್ಯವಾಗೇ ಇದ್ದ.

“ ಹಾಗಾದರೆ ಓದಬೇಕು ಕೊರವ, ನೀನು ಓದಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾರು ಬರೆದಿದ್ದು ಸರಿ ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕು ” ಎಂದು ಎದ್ದು ಗಹಗಹಿಸಿದ.

ಹೇಳಿದ ಜೋರಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಬಾಯಿ ಒಣಗಿಹೋಗಿತ್ತು. “ಬೇರಾರ್ ಅಂತ ಕೂಗುವುದಕ್ಕೆ ಗಂಟಲು ಗಾರು ಆಗಿತ್ತು.

“ಆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನಾನು. ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಅವರ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತು” ಎಂದ ಕೊರವ.

“ಎಲಾ! ಮಗನೇ, ಪತ್ರಿಕೇಲಿ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೇನಿದೆ ಅಂತ ಓದಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ-ಗೊತ್ತು ಅಂತೀಯಲ್ಲ, ಕೊರವ. ನೀನೇನು ಸಚಿವನೇ! ನಾವೇನು ಕುರಿಗಳೇ!” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ಬಲಹುಬ್ಬನೆತ್ತಿದ ಕೊರವ. ಮೊವಲೇ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣು; ಬಲಗಣ್ಣು ಈಗ ಕೊಳದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಹುಬ್ಬು ಕೆಂಬಳಿ ಹುಳುವಿನ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಬಲಭಾಗದ ಹಣೆ ಜಂಕ್ ಷೀಟ್ ತೊಡಿಸಿದಂತೆ ತೋರಿತು.

“ಬಲು ಜಾಣ ಅಲ್ಲವೇ ನೀನು!” ಎಂದ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ.

“ಪತ್ರಿಕೇಲಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದದೆ ವಿಷಯ ಏನು ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನೋ” ಅಂದ.

“ಮತ್ತೆ ಯಾರೋ ಓದಿದ್ದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಕಂಡೋರು ಓದಿ ಹೇಳೋದಕ್ಕಿಂತ ನಾವೇ ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನ-ನೀನೇ ಹೇಳ್ತೀರಲ್ಲವೇ! ಆಳುಮಾಡಿದರೆ ಹಾಳು. ತಾನು ಮಾಡಿದರೆ ಬೋಳು ಅಂತ ಮರೆತೆಯಾ” ಎಂದೆ ನಾನು.

“ಇಷ್ಟೇನೇನೋ, ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಓಡುತ್ತೇನೋ” ಎಂದ ಕೊರವ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆ.

“ನಾನೇ ಆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರೆ” ಎಂದ ಕೊರವ.

“ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಬಂದ ಪತ್ರವನ್ನಾದರೂ ಓದಿದ್ದರೆ ತಿಳೀತಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ” ಎಂದೆ. ನಾನು.

“ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಾನೂ ನಾನೇ ಬರೆದಿದ್ದರೆ” ಅಂದ ಕೊರವ.

“ಎಲಾ! ರಾಕ್ಷಸ! ಹೀಗೆ ಆಗಿರಬಹುದೇ” ಅಂತ ಒಂದುಕ್ಷಣ ಅನ್ನಿಸಿತು. “ನಮ್ಮನ್ನ ಥಂಗ್ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಹೀಗಂತಿ. ಸೈ! ಒಪ್ಪಿದೆ. ಆದರೂ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದು” ಎಂದೆ.

ಆಗ ಕೊರವ ಕಾಲೆಳೆದುಕೊಂಡು ಕುರ್ಚಿಮೇಲೆ ಚಕ್ಕಳ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ.
ಹೊಸ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿ ಹೇಳಿದ.

“ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯೋರ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಅಂತ ಮೂರು ವಾರದ
ಹಿಂದೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರಿನೋರು ಬಹಳ ಜನ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ
ಮನೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಹೋದರೆ, ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬಿಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾಟಕದ
ಮಾಶಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆರಾಮವಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಗೋವಾ
ಘರ್ತಾಡೊ ಮನೆಗೆ ಹರಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು ಅಡಿದ್ದನ್ನು
ಕೇಳಿದ ಮಿರಾಂಡ ಹೇಳಿದ ನೀವು ಹೇಳೋದನ್ನು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಲಿ
ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸ್ತೀವಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ ಅಂದ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀನೇ
ಬರೆದುಕೊ. ಬರೆದು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸು ನಂಗೇನು ಕೊಡ್ತಿ ಎಂದೆ. ಪರಮಾಯಿಷಿ
ತಿಂಡಿಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂದ. ಗೋವನ್ನರು ಅಡಿಗೆಗೆ ಎತ್ತಿದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವೇ!
ಹ್ನಾ ಅಂದೆ. ಅದೇ ನೋಡು ಪತ್ರಗಳು. ಇವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ
ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮಿರಾಂಡ. ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ. ನಮ್ಮತ್ತೆ
ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿದ ಓಂಪುಡಿ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕರಿದರು. ಎನ್ನಾಕಿ
ದಾರೆ ಅಂತ ಕೇಳ್ಬೇಡ. ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಗಿದರೆ,
ಅಗೀತಾನೇ ಇರೋಣ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ ಎಂದ.

ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬುಟ್ಟಿ. ನಮ್ಮನೇಲಿ ಈಗ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇರೋದು,
ನನಗ್ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಂತ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ತಂದು ಅಡಿಗೆ ಮನೇಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ
ಹಂಚಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ಮುಕ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನಿಮಗೆ ರುಚಿಯಾಗಿದೆ
ಅಂತಲೂ ಖಂಡಿತವಾಯ್ತು.” ಎಂದ ಕೊರವ.

ಹಾಗೇನೋ ಅಂದೆವು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು—ಇನ್ನೊಂದು ಹಿಡಿ ಮಿರಾಂಡಾ
ಓಂಪುಡಿ ಹಾಕಿದೆವು.

ಜೀವಿನಿಂದ ಕೊರವ ಎನನ್ನೋ ತೆಗೆದ. ತುಟಿಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದ.

“ ಅರೆ ಮಗನೇ ! ತಾರಾವೋರ ಮಾನು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಕಂಡಿ
ದ್ದೋನು ” ಎಂದು ಸಾಮಿ ತನ್ನ ಮಾಸೇನ ತಗ್ಗಿಸಿದ.

ಅಷ್ಟಗ್ರಹ ಕೂಟ

‘ಹಿಹಿಹಿಹಿ!’....ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತ ಬಂದು ನಿಂತ—ಮಹಡಿ ಹತ್ತಿ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಮನೇ ಮಾಲೀಕ. ಆಗೊಮ್ಮೆ, ಈಗೊಮ್ಮೆ, ಆತ ಹೀಗೆ ಬರುವುದು ಪದ್ಧತೀ ಅನ್ನಿ. ಅಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಾವು, ಒಂದು ತಿಂಗಳದನ್ನ ಆತನ ಕೈಗಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಲೋಟ ತಿಳಿ ಕಾಫಿಯನ್ನೂ ಅವನ ಕೈಗಿಟ್ಟು, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ‘ಹಿಹಿಹಿಹಿ’ ಗುಟ್ಟು, ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದೂ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಆರುವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಎಂದಿನಂತೆ ಇಂದೂ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ನಮ್ಮವರು, ಎಂದಿನಂತೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳದನ್ನ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಬಾಗಿಲ ಸಂದಿನಿಂದಲೇ ನೋಡಿದ್ದ ನಾನು, ಕಾಫೀಲೋಟದ ಕಂದಾಯದ ಸಹಿತ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಆತ, “ರಾಯರೇ....ಹಿಹಿಹಿಹಿ....ಈ ಸಾರಿ....ಪೂರ್ತಬಾಕಿ ಮೂರುತಿಂಗಳದೂ ಬಂದು ಬಿಡಲಿ!” ಎಂದ. ನಾನು ನೀಡಿದ ಕಾಫಿಗೆ ಕೈ ನೀಡಲೇ ಇಲ್ಲ. “ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಹೀಗೇಕೆ ಸ್ವಾಮೀ?...ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತೋ!” ಗುಡುಗಿದರು ನಮ್ಮವರು—ಎಂದೂ ಒಂದು ನಯಾಪೈಸವೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರದಿದ್ದವರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, “ಛೇ, ಹಾಗುಂಟೇ ರಾಯರೇ ತಮ್ಮನ್ನ ಆರುವರ್ಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ನಾನು! ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ಬರೆದವನೇ ಅಲ್ಲ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಲೆಖ್ವದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ! ಆದರೆ....ಈ ತಿಂಗಳು ಅಷ್ಟಗ್ರಹಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ. ಯಾರ್ಯಾರು ಹೇಗೋ....ಏನೋ....!” ಲಂಚದ ಕಾಫಿಯ ಸಂಚು ಫಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸೈಕಲ್ಲು ಮಾರಿ ಸಂಜೆಗೆ ಪೂರ್ತಿ ತೀರಿಸುವೆನೆಂದು ನಮ್ಮವರು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೇ ಮೆಟ್ಟಲು ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿದದ್ದು, ಆ ಗೃಹಾಧಿಪತೀ ಗ್ರಹ!

ಹನ್ನೆರಡುಘಂಟೆ ಸಮಯ. ಊಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆವರೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿನೊಳಗೆ ಕೂಡಿಹಾಕಿದ್ದು, ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಹೊರಡುವ ಸದ್ದಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಗಲಗಲ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಏನಿರಬಹುದೆಂದು. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ, ಜಟಕಗಳೆರಡು ಮನೆ ಎದುರು ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದುವು. ಮಕ್ಕಳೂ, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಗಂಟುಗಳು, ಉದುರುತ್ತಿದ್ದುವು ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ! ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಳಿದ ಏಳುನಾಗೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ನಾದಿನಿ! ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು, ನಮ್ಮ ತಾರುಮನೆಯವರು ತನಗೆ ನಕಲೀರೇಷ್ಮೆ ಉಡಿ

ಸಿದರೆಂದು, ನನ್ನ ಮದುವೆ ನಾಗೋಲಿ ದಿನ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಗೋಲಿ ಆಗಿದ್ದವಳು, ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ!....“ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ ಅಣ್ಣ! (ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಗಗನಚುಕ್ಕೆ ಭರಚುಕ್ಕೆ ಪ್ರತಾಪ!) ಈ ಅಷ್ಟಗ್ರಹಯೋಗ ಆದಮೇಲೆ ಯಾರಿರ್ತೀವೋ ಯಾರಿರಲ್ಲವೋ—ಹಳೇ ಕೋಪತಾಪ ಕಟ್ಟೊಂಡಿನ್ನೇನು! ಇರೋ ನೂಬ್ಬ ಅಣ್ಣ, ಅವನನ್ನೂ ತೊರೆಕೋಬಾರದು ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನೆನೆಸೊಂಡು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರೈಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ!....ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಆಯ್ತು ಅತ್ತಿಗೆ, ಈಗಿನ್ನು ನಮಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯ್ತು!....ಅಂದ್ವಾಗಿ ಸಂಜೆಗೆ ಅವರೂ ಬರ್ತಾರೆ ಅಣ್ಣ, ರಜ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸೊಂಡು!”

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಟಿಪ್ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾವನವರ ಕಾಗದ ಬಂತು. “....ಬದುಕಿರೋ ಅಷ್ಟು ದಿನ ಬದುಕಿದ್ದು, ಈ ಅಷ್ಟಗ್ರಹ ಕೂಟದ ಕಾಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು, ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ‘ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವ ಬದಲು, ಹಿರಿಮಗನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು ಲೇಸಲ್ಲವೇ! ಆದದ್ದಾಗಲಿ ಆಮೇಲೆ!’ ಎಂದು ನಿಮ್ಮಮ್ಮನೂ ನಾನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಾಡಿಗೆ ನಿನ್ನ ಗಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ....

ವಿ. ಸೂ:—ಗ್ರಹಶಾಂತಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ಗಾಯತ್ರೀ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಏಕಾದಶ ರುದ್ರ, ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹರಿಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಅಲ್ಲದೆ ತಾನು, ಕುಂಕುಮಾಷ್ಟೋತ್ತರ, ಲಕ್ಷಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ ಮಾತೋಶ್ರೀ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ, ನರಹರಿ ಜೋಯ್ಸರನ್ನ ಕರೆಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಟ್ಟಿರು....”

ಸಂಜೆ ರೈಲಿಗೆ ನಾದಿನೀ ಯಜಮಾನರು ಬಂದಿಳಿದರು. ನಂತರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಾಗ, ನಾವು ಗಾಭರಿಯಾಗಲೀ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲೀ ಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದೆವು! ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದ್ದ ನಮಗೆ ಆರುತಿಂಗಳು ಅತ್ತಿಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆ ಭಂಡ ಅಳಿಯನ್ನ ಅಚೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ದೇ ಭಗೀರಥ ಸಾಹಸವಾಗಿತ್ತು! ‘ಹೋದೆಯಾ ಮಾರಿ ಅಂದರೆ ಬಂದೇ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ!’ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ, ಈಗ ಅದೇ ಅಳೀಮಯ್ಯ ಸಪತ್ನೀಕನಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಿಂದಿಳಿದ, ಮಗಳು ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರ ಗ್ಲಿಸ್‌ರೀನ್ ಕಣ್ಣಿರಿನಂತೆ ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ “ಅಷ್ಟಗ್ರಹದ ಮುನ್ನೂರನೆಯೋ ಏನೋ—ಇವರು ಸೇರಿದ್ದ “ಮಾರುತೀ ಮಾರ್ತು! ದಿವಾಳಿ ಆಯಿತು! ಇವರಿಗೆ ತಾನೇ, ಇನ್ಯಾರಿದಾರೆ ನೀವೇ ಅಪ್ಪ, ನೀವೇ ಅಮ್ಮ! ...ಗ್ರಹಯೋಗದ ಗ್ರಹಚಾರಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರೋಣವೆಂದು ಬಂದೆವು!” ಎಂದು ನನ್ನ ಭುಜಕ್ಕೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಅತ್ತಾಗ, ನಾನೂ

ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ತಿ 'ಅಳಿಯಗ್ರಹ'ದ ಪುನರಾಗಮನಕ್ಕಾಗಿ! "ಗೋವಾಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗಿಭಾವ. ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ" ಎಂದ ಬಾಯಿತುಂಬ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಎಳ್ಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಗ ಮಾಣಿಕ್ಕ! "ನೋಡಿದಿರಾ ಮಾವಯ್ಯ ಎಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಮೊಸಳೆ ಅಳು ಅಳುತ್ತ ಅಳಿಯದೇವರು ಮಾವನ ಜೇಬಿನ ಕೈಚೌಕದಿಂದಲೇ ಕಣ್ಣೊರಿಸಿದ. "ಅಂದ್ವಾಗೇ—ಆ ಟ್ಯಾಕ್ಸೀ ಬಾಡಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತೀರಾ" ಎಂದವನು ಬಿಸುಸುಯ್ಯಾಗ, ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿದಂತಾಯಿತು!

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಷ್ಟಗ್ರಹಗಳಲ್ಲ, ದ್ವಾದಶಗ್ರಹಗಳು ಕೂಡವೆ ನಮ್ಮ ರೂಮಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಕಾಲಿಗೇ ತೊಡರುತ್ತಿರುವ ನಾದಿನಿಯ ನಂದಗೋಕುಲ, ಮನೆಯ ಸಾಮಾನನ್ನೆಲ್ಲ (ವಡೆದು) ದ್ವಿಗುಣ ಮಾಡಿವೆ. ಏನಾ ದರೂ ಅನ್ನೋಣವೆಂದರೆ, "ಹೋಗಲಿ ಬಿಡೇ, ಮುಂದಿನ ವಾರ ನಾವೇ ಇರುತ್ತೀವೋ ಇಲ್ಲವೋ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮವರು! ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹದಿನೈದು ಜನದ ಊಟ, ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ, ಹವನ ಹೋಮ! ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ, ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನು ತಂದದ್ದೂ ತಂದದ್ದೇ, ಸಾಲದ ಬಾಲ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೂ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇ!

ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ. ಅಷ್ಟಗ್ರಹಕೂಟವಾದ ಮೇಲೆ ನಾವಿರುವುದೇ ಅನುಮಾನವಾಗಿರುವಾಗ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಹೆದರಬೇಕು?

—ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ.

* * * *

ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿದೆ.

—ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

* * * *

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ಸುಳ್ಳಂತೆ.

—ಎರಡೂ ಕುಸ್ತಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೇ ನಡೆದರೆ ತಪ್ಪೇನು?

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪತ್ರ

ಈ ಬಾರಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಎಂಥೆಂಥೋರಿಗೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡೋ ನನಗೆ ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಹೆದರಿಕೆಯಾಗ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆವು ಅನ್ನಿ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಓದುಗರ ಅನುಮೋದನೆ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು “ಟೀನಾ” ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಕಟಿಸೋಣ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆವು.

ಬಂದ ಪತ್ರ ಹೀಗಿದೆ

ಸಂಸಾದಕರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ ಸ್ವಾಮಿ,

ನಮ್ಮರಿನಾಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳೋ ಮಗನೇ ಅಂತ ನನಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ ಕೊಡ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಆದರೆ ನಂಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಭಯ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆತಿದೀನಿ. ಭಯ ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ,

ಹೋದ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಲಿ ನನ್ನ ದೋಸ್ತು ಜಪ್ಪಣ್ಣ ಗೆದ್ದುಬಿಟ್ಟ. ಅವನು ಆಮ್ಯಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಕೂಡ ಆಗಿಟ್ಟ. ಅವನ್ನ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೋಗಿದ್ದೆ ದೊಡ್ಡ ಕಚೇರಾಗ ಕಂಡಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕಂಡಮೇಲೆ ಅವ ದೊಡ್ಡ ಕೊಠಡಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕ್ಕ್ “ಕಪ್ಪಣ್ಣ ? ಏನೇ ಆಗಿ ಬಿಡ್ಲಿ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡ” ಅಂತ ಅಳ್ತಾ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದ.

“ಯಾಕ್ಲಾ ಜಪ್ಪಣ್ಣ”! ಹಿಂಗಂತಿ ನೀ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಸೈ ಅಂದಿ. ಈಗ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದಿ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಹಜಾರ ಎಂದ್ಲಾ ನೀ ಕಂಡಿದ್ದು! ಮಲಗಿ ಹೊರಳಾಡಬೋದಲ್ಲೋ ” ಎಂದೆ.

“ನೋಡುಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಚಂದಾಗೆ ಐತಿ ಕಪ್ಪಣ್ಣ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಂಥೋರು ಮಂತ್ರಿ ಆದರೆ ಅವಮಾನ ಆಗೋ ಸಂದರ್ಭ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣಾ ” ಎಂದ.

ಪಾಪ ತುಂಬ ನೊಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಕನಿಕರದಿಂದ ಯೇನಾಯ್ತೋ ಎಂದೆ.

“ನೋಡ್ಲಾ, ಮಂತ್ರಿ ಆಗು ಅಂತ ಕೇಳ್ಕೊಂಡ್ರಲ್ಲಾ! ನಾನೂ ಹ್ಲೂ ಅಂತ ಒಪ್ಪೊಂಡ್ಲಲ್ಲ. ಆಗ ಜತೆ ಯಾಗಿದ್ದೋರು ಹತ್ತು ಮಂದಿ” ಜಪ್ಪಣ್ಣ! ಎತ್ತರದ

ಆಳು ನೀನು. ಥಡೂತಿ ಅದ್ವಿ. ಪೊರಕೆ ಮೀಸೆ ಐತಿ. ಕಂಡರೆ ಜನ ಹೆದರ್ತಾರೆ
ಅದಕ್ಕೇ ನೀನು ರೈಲು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಆಗು ಅಂತಂದ್ರೂ.
ಮೊದಲಿಂದಾನೂ ನಿಂಗೂ ನಂಗೂ ಪೊಲೀಸ್ಕೋರು ಬೈಸಿಕಲ್ಲಿಗೆ ದೀಪ ಎಲ್ಲೋ
ಹಾಲ್ವ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾಣಿಸಿಲ್ವೇನೋ ಅಂತೆಲ್ಲಾ ದಬಾಯಿಸ್ತಾ ಇತ್ತಿಲ್ವ ಈಗ
ಅವರ ಮೇಲೆ ಮುಯ್ಯ ತೀರಿಸ್ಕೋಬೋದು ಅಂತ ಆಗಲಿ ಎಂದೆ. ಮುಂದಾಗೋ
ಗೋಳು ಆಗ ತಿಳಿಲಿಲ್ಲ. ಕಂಡ್ಯಾ! ಎಂದು ತಿರುಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ
ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ

ಅಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ.

ನೋಡ್ಲಾ ಕಪ್ಪಣ್ಣ ಮೊನ್ನೆ ಯೆಂಥಾ ಅವಮಾನ ಆಗಿಹೋಯ್ತು ಅಂತೀ!
ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಅಂತ! ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಹಬ್ಬ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು
ಟೀಸನ್ನಿಗೆ ಬರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ರೇಲ್ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿತ್ತು.
ನನ್ನ ನೋಡುತ್ತೂನೂ ಟೀಸನ್ ಮಾಸ್ತರೇ ಓಡಿಬಂದು “ಹೀಗೆ ಬರಬೇಕು
ಮಾಸೋಮಿ ಅಂತ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಳಿಗಾಡೀಲಿ ಕೂರಿಸ್ತಾ. ರೇಲ್
ನಲ್ಲಿ ಮೋಜು ಮಾಡ್ತಾ ಕುಂತೊಂಡೆ. ತುಮಕೂರಿನಾಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು
ನನ್ನ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಬಂದ್ರು. ಏನೋ ಕೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ರು. ಬನ್ನೀ ನೀವೂ
ಬೆಂಗ್ಲೂರಿಗೆ, ಮಾತಾಡ್ತಾ ಹೋಗೋಣ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನನ್ನ ಮೋಟಾರಿನಾಗೆ
ಕಳಿಸ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿಗೆ ದೂರದ ಸಂಬಂಧ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜರ್ಬು
ಮಾಡುವ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಆತ ಕುಂತೊಂಡ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಆ ಮಾತು
ಈ ಮಾತು ಆಡ್ತಿದ್ದಿ. ಯಶವಂತಪುರ ಸಿಕ್ತು. ರೇಲ್ ನೌಕರ ಒಬ್ಬ ಬಂದು
ಸಲಾಂ ಹೊಡೆದ. ಮಾಮೂಲಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡ್ತಿದ್ದಿಲ್ವಾ ಹಂಗೆ ಬೇಗ ಜೇಬಿಂದ
ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೆಕ್ಕೊಟ್ಟಿ ಅವಂಗಿ. ಇಸುಕೊಂಡು ಅವ ಒಂದು ನಿಮಿಷ
ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕ್ಲಾ ಅಂದೆ. ಅವ ಆಗ ಹೊಂಟೊಡ್ತಿದ. ಬೆಂಗ್ಲೂರು
ಟೀಸನ್ನು ಸಿಕ್ತು ಅವ ಬರ್ನೇ ಇಲ್ಲ. ಟಿಕೆಟ್ ತಂದು ಕೊಡ್ಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಟಿಕೆಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ಹೆಂಗವ್ವಾ ಅಂತ ಭಯ ಆತು ನೋಡು. ರೇಲ್ ಮಂತ್ರಿ
ನಾನೂ ಅನ್ನೋದೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಹೊಸದು ನೋಡು ಕಪ್ಪಣ್ಣ. ಆಗ
ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟಿ ನೋಡ್ಲಾ ಟಿಕೆಟಿಗೆ ಅಂತ ನಿನ್ನೆದುರ್ಗೇ ಕೊಟ್ಟಿ.
ಹೋದೋನು ಬರ್ನೇ ಇಲ್ಲ, ಎಂದೆ.

ಅವ ನನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ. ನಕ್ಕ. ಆ ವ್ಯಾಳೆಗೆ ಬೆಂಗ್ಲೂರು ಟೀಸನ್
ಮಾಸ್ತರು ಬಂದು ಗಾಡಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದರು. ಸಲಾಂ ಹೊಡೆದರು. ಆಗಲೇ
ರೇಲ್ ಮಂತ್ರಿ ನಾನೂ ಅಂತ ಜ್ಞಪ್ತಿ ಬಂದಿದ್ರು. ಹೇಗೋ ಮೀಸೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು

ಬಂದ್ವಿಟ್ಟಿ ಅಂದುಕೊ. ಆದ್ರೂ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಎಷ್ಟು ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿ ನಗ್ತಾನೋ! ಆ ಟೆಕೆಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ರೇಲಿನೋರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಡ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಮಾನ ಇನ್ನೆಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾತು. ನಾನು ಹೆಂಗಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೇಲ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡೋದು.

ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿರುಗಿ ಸೊರ ಸೊರ ಅತ್ತ.

* ಈ ಸಂದರ್ಭ ನಂಗೆ ನೆನಪಾತು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಜಪ್ಪಣ್ಣನ ಹಂಗೆ ಹರಿಹರದ ಹತ್ತಿರ ತಿಕೇಟೆಲ್ಲದೆ ರೇಲ್ ಹತ್ತಿ ಯಶವಂತಪುರದಾಗೆ ನೋಕರನಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಯಶವಂತಪುರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಿಕೇಟು ಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸೋ ಮಾಮೂಲು ಜಪ್ಪಣ್ಣಂಗೆ ಆದ ಹಾಗೇ ನಂಗೂ ಚುನಾವಣಾಗ ಜಯ ಆಗ್ವಿಟ್ಟು, ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗ್ವಿಟ್ಟರೆ; ಹಂಗೂ ರೇಲು ಮಂತ್ರಿ ಆಗ್ವಿಟ್ಟಿ ಹಳೇ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ, ಮರೆತು ರೂಪಾಯ್ ರೇಲು ನೌಕರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ—ಅಮ್ಯಾಗ ತುಂಬಾ ಅವಮಾನ ಅಲ್ವಾ !

ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಕ್ಕೇ ಭಯ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೆ ಊರೋರೆಲ್ಲಾ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಡ್ತಾ ಅವ್ರೆ. ನಂಗೂ ಆಸೆ ಆಗ್ತದೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಮರೆಯೋ ಹಂಗೆ ಏನಾರಾ ಹೇಳ್ತೀರಾ! ಆಗ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿನಿ.

ನಿಮ್ಮ ಸಲಹಾ ಕಾಯ್ದಿರೋ

ಕಪ್ಪಣ್ಣ

* * * *

ನಾನೇನೋ ಬರೆದು ಹಾಕಿದ್ದಿ.

ಕಪ್ಪಣ್ಣಾ ! ನಿಲ್ಲಲಾ ! ನೀನು ಎಂತೆಂತ ಮಠದೋರ್ದತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಮುಷಾಲ್ವಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಿ. ಜಯ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಂತ್ರಿ ಆದ್ರೆ ಏನು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ್ದು. ರೇಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಮಸಲಾ ಆಗಿ, ಮರೆತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿ, ಕೊಡು. ಅಮ್ಯಾಗೆ ನೆಪ್ಪಿ ಬಂದಾಗ ಚೆಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲೋ ಅನ್ನು. ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇನ್ನೂರು ನಯೆಪೈಸೆ ನೌಕರ ಕೊಡೋನು ಯಾಕ್ಲಾ ಹೆದರ್ಬೇಕು. ಹಂಗೂ ರೇಲು ಬಿಡೋದಕ್ಕೆ ನಿಂಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡ್ಬೇಕಾ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟದೀವಿ. ಆದರೂ ನೀವಾರಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡೋದಾದರೆ ಕೊಡಿ ಏನು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ?

[ಸಂ]

ಲಂಡನ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲಗಳು

—: ೦ :—

ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಏಳುಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎದ್ದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸ ಬೆಳಗಾಗಿಸಿದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಲೇ ಏಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ರಜಾ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ಸುಖವಾಗಿ ಮಲಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಂಟು ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆ ಆದಾಗಲೂ ಬಿದ್ದು ಗೊಂಡೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆ ಯಾರೂ ಆಗ ನಿದ್ರಾಭಂಗ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ.

ಲಂಡನ್ನಿನ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಾಗಿ, ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಆಗಲೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳೋದು ಎಂಟಕ್ಕೋ! ಒಂಭತ್ತಕ್ಕೋ! ಸುಖವಾಗಿ ಹೊರಳಾಡ್ತೀನಿ ಅಂತ. ಆದರೆ ಆಗಿದ್ದೇನು ಅಂತ! ಬೆಳಗಿನ ರೂಮು ಇನ್ನೂ ಕತ್ತಲು ಕತ್ತಲು. ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಾಲಿನವಳು ಬಂದು ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾ ಅಂತ ಕೂಗಿ, “ಅಮ್ಮಾ” ಏಳದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ನಾನೇ ಎದ್ದುಹೋಗಿ ಹಾಲು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವಾಡಿಕೆ. ಅಂಥ ವೈಶಾಚ ಮೂಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲೂ ಎಚ್ಚರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತ. ಎರಡು ಸರ್ತಿ ಹೊರಳಿದೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಬಿರಿ ಬಿರಿ ಎಚ್ಚರ ಎನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯ್ತು. ಹಣೇಬರಹಾನ ಅಳಿಸುಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ! ಎದ್ದೆ. ಎದ್ದು ಕಿಟಕಿ ಪರದೇನ ವಾರೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೊರಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದೆ,

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೆ ಹತ್ತಿರ, ಕಂದುಕದ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ಕಮಾನಿನ ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಲ್ಲುಕೋಟೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅರೆ! ಈ ಇಂದ್ರಜಾಲದ ಮರ್ಮವೇನು? ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಮಲಗಿದ್ದೀನಿ ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಎದ್ದಾಗ ಕೊಠಡಿ. ಆದರೆ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೆ, ಕೊತ್ತಳ, ಕಂದುಕ ಕಾಣಿಸ್ತಾ ಇದೆ! ಇದೇನಾದರೂ ದೆವ್ವ ಭೂತಗಳ ಕೈವಾಡವೋ? ಎನ್ನಿಸಿತು. ನಾನೊಂದು ಸರ್ತಿ ಮೈಸೂರಿನ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದರು “ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಇಲ್ಲಿ, ಮೊನ್ನೆ ಈ ಮುಸಾಫರಖಾನೇಲಿ ಮಲಗಿದ್ದೋ

ನನ್ನ ಅರ್ಧ ಬೆಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರ ಇರೋ ದೊಡ್ಡ ಬಸವನ ಬಾಲದ ಹತ್ತಿರ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದೊನು, ತಾನೆಲ್ಲಿದಾನೆ ಅನ್ನೋದನ್ನ ನೋಡಿ, ಸದ್ಯ ಬದುಕಿದೆನಲ್ಲಾ ಅಂತ ಹಾಗೇ ಬೆಟ್ಟ ಇಳಿದು ಕೊಯಮತ್ತೂರಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಅಂತ.

ನಮ್ಮೂರು ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಅನಾಮತ್ತು ಅದ್ಮೀನೆ ಹೀಗೆ ಬೆಟ್ಟದಮೇಲಿನ ಮುಸಾಫರಖಾನೆಯಿಂದ ಬಸವನ ಬಾಲದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಿಸಾಡೋದಾದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದ ಲಂಡನ್ನಿನ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಅನಾಮತ್ತು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೆಯಾಚೆ ಯಾಕೆ ಎಸೆದಿರಬಾರದು ಎನ್ನಿಸಿತು ಅಥವಾ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೇನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಬಿಸಾಕಿರಬಹುದೋ ಎಂದೂ ಅನ್ನಿಸಿತು. ನನಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಹುಚ್ಚೇನಾದರೂ ಹಿಡಿದಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕನಸೋ? ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ಜನಿವಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದೆ. ಜನಿವಾರ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಓಹೋ! ಎಂದು ಹೆದರಿದೆ. ತೊಡೇನ ಜುಗುಟೆದೆ ನೋವಾಯಿತು. ನನ್ನ ತೊಡೇನೆ! ನಾನೇ ಜುಗುಟೆದ್ದು ಅಂತ ಸ್ವಪ್ನವಾಯಿತು.

ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ಶಬ್ದವಾಯ್ತು. ಅರೆ! ಇಲ್ಲೂ ಬಂದಳಲ್ಲಪ್ಪಾ ಹಾಲಿನವಳು, ಅಂತ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಥಟ್ಟಂತ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಸುತ್ತ ನೋಡಿದೆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಿದ್ದು. ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾ ಅಂತ ಯಾರೂ ಕೂಗಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದ ಆಯಿತು. ಕಾಲುಂಗುರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚಪಡಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಭಾರದ ಮಡಕೇನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಹಂಸಗಮನೆ ನಡೆದಾಗ ಶಬ್ದ ಆಗುಲ್ಲವೇ, ಅಂತಹ ಶಬ್ದ ಬಾಗಿಲ ಆ ಕಡೆ ಆಯಿತು. ಕೈಯ್ಯಂಗುರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೆ.

ಹಾಲಿನವಳು ನಿಂತಿದ್ದಳು. ತಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಲಿನ ಕುಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ ಕೆಟಲು, ಬಿಸ್ಕತ್ತು, ಸಕ್ಕರೆ ಅಚ್ಚುಗಳಿದ್ದ ಬಟ್ಟಲು; ಕವ್ವು, ಸಾಸರು, ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಳು ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆಮುಖಿಯೊಬ್ಬಳು "Good Morning Sir" "Bed Coffee Sir" ಎಂದು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಕುದುರೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇನೇ! ಕೆನೆದ ಹಾಗೇ ನಿನಾದ.

Thank you, Thank you, Thank you ಅಂತ ಮುಂದೆ, Miss ಅಥವಾ Misses, ಅಥವಾ Madam ಹಾಗೂ Shrimathi ಏನು ಹೇಳುಕ್ಕೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದು, ಥ್ಯಾಂಕ್ಯೋನೇ ಮೂರುಸಾರಿ ಹೇಳಿ ಮೇಜಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಅದರ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ನನ್ನ ಕೈಚೀಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿದಳು.

ಓಶಾಚಮೂಹೂರ್ತ ! ಏನೋ ಕೆಟ್ಟ ಧೈರ್ಯ ಬಂತು. ಕೆಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಾ ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾಟ ಆದೋರ ಹಾಗೆ ಅವಳೂ ಬಂದು ನಿಂತಳು. ಕೆಟಕಿಯಾಚೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೆ ಕಂದುಕವನ್ನು ಬೆರಳು ನೀಡಿ ತೋರಿಸಿದೆ. “ಅದು ಏನು” ಎಂದು ಅವಳ ತಾಯ್ನು ಡಿಯಲ್ಲೇ ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

“Tower of London Sir” ಎಂದಳು. You must see it ; Sir, The Crown Jewels are there Sir” ಎಂದಳು.

“No. They cannot be all there” ಅಂದೆ.

“What Sir” ಎಂದಳು ಹಯವದನೆ ಚಕಿತಳಾಗಿ.

“A Crown Jewel is here” ಎಂದೆ. ಅವಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಕುದುರೆ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಂದ ಕುದುರೆಯುಖನನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡ ನೆಯ ಜಾಗವನ್ನು ಪಡೆದ ಕುದುರೆಯುಖಿಯು ಹೇಗೆ ನಗುತ್ತಾಳೆ ನೋಡಿ ಹಾಗೆ ಆಕೆ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿತನಕ ಗಂಟಲಿಂದ ಮೂಗಿನತನಕ ನಗುವನ್ನು ಹರಡಿ, “Thank you Sir” ..“Thank you very much” “Any thing Else Sir” ಎಂದು ಅಂದಳು.

“Nothing Madam” ಎಂದೆ. “Thank you” ಅಂದೆ. ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ಅವಳ ತಲೆಯ ಹಿಂಗಡೆಯ ಕುಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ ಬಾಲ, ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ “ಕತ್ತೇಬಾಲ ಹೋಯ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೇ ಕುಣಿಯಿತು.

ಹೋಗುವಾಗ ಆಕೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಧಡಾರಂತ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದಳು. ಕಾಫಿ ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಬಿಸ್ಕತ್ತು ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನ ಆಹ್ನೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಲಾಕಿಕದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ, ಹೋಟಲ ಸಂತೆಮಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಹೋದಾಗ ಏಳುವರೆಗಂಟೆ ಆಗಿತ್ತು.

* * * *

ನಾಷ್ಟಾಗ್ಯಹದಲ್ಲಿ ಜನ ತುಂಬಿದ್ದರು. ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಬಾಲ ಇದ್ದ ಕರಿ ನಿಲುವಂಗಿ ತೊಟ್ಟ ಒಬ್ಬಾತ ಬಂದು, ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯಿದ್ದ ಮೇಜಿನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತಿಂದು, ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ಐದು ಸಿಗರೇಟ್ ಮುಗಿಸಿರಬಹುದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಹಿಂಡಿನವರೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರು. ನಾಷ್ಟಾ ಆಯಿತಾ ನಿಮ್ಮದು ಎಂದರು ಹೌದು ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದೆ. ಚೆಟ್ಟೆಪುಡಿ ತಂದಿದೀನಿ, ಇಡ್ಲಿ ಕೊಡ್ತಾರಾ ಎಂದ ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ. ಚೆಟ್ಟೆಪುಡಿ ಯಾಕೆ ತಂದೆಯೋ? ಅವರು ಕೊಡೋ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೊಡಲಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರ್ತಾ ಇತ್ತು”

ಎಂದು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ಅಂಚೆ ಜವಾನ ಬಂದ. ಚರ್ಮದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಒಂದು ಥೈಲಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಮೇಜಿನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ನೌಕರಿಣಿಯ ಬಳಿ ಇರಿಸಿ, ಆಕೆಯ ಕೈಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸಿ, ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹೊರಟು ಹೋದ. ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡುತ್ತ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದೆ.

ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಜೆಂದುಳ್ಳಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ನೌಕರಿಣಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ. ವೈ ಬಾಗಿಸಿ ಆಕೆ ಇವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಪಿಸು ನುಡಿದಳು. ಅವ ಜಟೆ ಜಟಾಂತ ನಾಷ್ಟಾಗ್ಯಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಿದ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೂಗಿದ. ನಂತರ ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಗೆ ಬಂದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದವ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕೂಗಿದ. "ಎಲಾ! ಮೊಮ್ಮಗ ನನ್ನ ಹೆಸರು ನಿಂಗೆ ಹ್ಯಾಗ್ ತಿಳಿತಲ್ಲ, ನಾನಿಲ್ಲೇ ಇನ್ನಿ, ನಾಷ್ಟಾ ಜಾಗಕ್ಯಾಕ್ಲಾ ಹೋದಿ. ಅಂತ ಕೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಆದರೂ ಹಾಗೆ ಅನ್ನದೆ ಎದ್ದುನಿಂತೆ" "Sir a Registered letter for you Sir" ಎಂದ ಆ ಪುಟಾಣಿ ಮುದ್ದು ಮಣೆ. ಎಂಥ ಕಿರುಕೊಳಲಿನ ಕಂಠ ಅವನದು ಅಂತ. ಕೆನ್ನೆ ಚೆವುಟೋಣ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೂ ಹೆದರಿಕೆ, ಬೇರೆ ದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹುಡುಗರು ಏನೇನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಕೊಂಡಿರ್ತಾರೋ, ನಾನು ಕೈಚಾಚಿ ಅವಲಕ್ಷಣ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸೋ ಬಾರದು ಅಂತ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿತು, ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋದ. ನೌಕರಿಣಿ ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಭಾಂಗಿ ಲಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ ಒಡೆದು ನೋಡಿದೆ. ಭಾಂಧಾರವೇ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನೂರು ಪಾಂಡು ಗಳಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಾಗದವೂ ಇತ್ತು. "ನೀವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ತಿಳಿಯಿತು. ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿತು. ನಿಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾಣಿಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ರಸೀತಿ ಕಳಿಸಿ" ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು.

ಕುಜೇಲ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅವಲಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಹೇಗೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಆಯಿತು, ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು. ತುಳಸೀದಳವನ್ನ ತಕ್ಕಡಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಆ ಕಡೆ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಗೂರಾದನಲ್ಲ ಹಾಗಾಯ್ತು ನನ್ನ ದೇಹ. ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುಗಳಿದ್ದರೆ, ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೇ?

* * * *

"ಏನಯ್ಯಾ ಅವರು ಕುಡಿಸಿದ್ದು, ಕಾಫೀನೋ? ಕುಲಗಚ್ಚೋ? ಎಂದು ನಾಷ್ಟಾವಳಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹಿಂಡಿನ ಒಬ್ಬತ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದ.

"ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಫಿ, ಕಾಫಿಯಾಗೇ ಇತ್ತುಲ್ಲ" ಎಂದೆ.

“ನಿನಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಫಿ ಪುಡೀನೆ ತಿರುಗಿ ಬಿಸಿ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ, ನಮ್ಮ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಫಿ. ನಿಮ್ಮ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಫಿ ನಿಮಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂದ.

ಹಿಂಡಿನವರಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದಿದ್ದು ನನ್ನ ತವ್ವೆ!

ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ, ಕಪ್ಪು ಮನದವರು ಕಪ್ಪು ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಬಯ್ಯಾಗ ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎಂದು ಕನಿಕರದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಹಣ ಜಣ ರುಣಿಸುತ್ತಾ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

* * * *

“ಬನ್ನಿ, ಬನ್ನಿ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಧುಡುಮಿಯೊಬ್ಬಳು ಧುಡು ಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಬಂದು, “ಬಸ್ಸು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ? ಬೇಗ ಹೊರಟರೆ ಟವರ್ ಆಫ್ ಲಂಡನ್ ನೋಡಬಹುದು. ಕ್ರೌನ್ ಜ್ಯಾಯೆಲ್ಸ್ ನೋಡಬಹುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಈ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಯಾಕೆ ಅವಸರ? ಎಂದು ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡಿದೆ. ಎರಡು ಸೋರೆ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉದ್ದಾನೆ ಬೂದು ಗುಂಬಳಕಾಯಿ ಪೇರಿಸಿಟ್ಟಿ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಗಲದ ಸಕ್ಕರೆ ಗುಂಬಳಕಾಯನ್ನು ಇಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೆರಡು ಸಕ್ಕರೆ ಗುಂಬಳಕಾಯನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಿವು ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಚಕ್ಕೋತಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಪೇರಿಸಿಟ್ಟಿವು ಎನ್ನಿ. ಚಕ್ಕೋತಿನ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಗುಣಿಯೆರಡು ಕಣ್ಣು ತೋಡಿ, ಮೂಗೊಂದನ್ನ ಅದುಮಿ ಅಂಟಿಸಿ, ಅನುಸ್ವಾರ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ತೂತಿನ ಬಾಯನ್ನು ಕೊರೆದು, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ತಲೆಯ ಕೂದಲನ್ನು ಮೇಲೆ ಕವಿಸಿದಿರಿ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ.

ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆದು, ಧರ್ಮರಾಯನ ಕರಗವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಡಿಸಿ ಎಲ್ಲನ್ನೂ ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ, ತಿಗಳರ ಹೆಂಗಸರು, ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಮಾರುವಾಗ ಹೇಗಿರ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡ್ತಾರೆ, ಥೇಟ್! ಹಾಗೇನೇ,

ಇದ್ದಳು, “ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಕೂಗಿದ ಹೆಣ್ಣು. ಆಕೆಯೇ ನಮಗೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿನಿ.

ಕರುಳ್ಳರಿವ, ಕಿರುದನಿಯ

ದೋರ್ಗಾಯಿನರಸಿ

ಬರೆ ಬರೆಯ ಬಿಸಿ ನುಡಿದು

ತೋರ್ಮಾರ್ಗ ದಾಕಿ.

—ಆಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟಿವು.

ಚುನಾವಣಾ ಗಾದೆಗಳು

ಅಸದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿದ.

* * * *

ಅತಿ ಆಸೆ ಡಿನಾಸಿಟು ಕೊಚ್ಚಿಸಿತು.

* * * *

ಅಯ್ಯಣ್ಣನ ಪೋಸ್ಟರಿಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಸಗಣೆ.

* * * *

ಬೋಳಾಗಬಲ್ಲವ, ಚುನಾವಣೆಯ ಆಳು !

* * * *

ಓಟಿನ ಆಸೆಗೆ ಕೋಟಿಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟ.

* * * *

ಎಂತೆಂಥೋರು ಬಂದು ಅಂತೇ ಹೋದರು.

—ಸಂಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಬಂದು ಹುಳಿದೋಸೆ ಬೇಡ್ತಿಯಾ ಎಂದರು.

* * * *

ಎತ್ತಿನ ಜೋಡಿ ಏರಿಗೆಳೆಯಿತು.

—ಬಸವನ ಹಿಂದೆ ಬಾಲ ನಡೆಯಿತು.

* * * *

ಮತ ಎಷ್ಟೋ ಗುಂಡ ಅಂದರೆ

—ಉಂಡೋರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಂತ ಕೇಳಿದನಂತೆ,

* * * *

ಎನೇ ಬೋರಿ ತಾರಾಟ ಅಂದರೆ.

—ಇಸ್ಮಾಲ್ಲಾಗೆ ಇವತ್ತು ಇಲೆಕ್ಷನ್ನು ಎಂದಳಂತೆ.

* * * *

ಒಂದಲ್ಲಾ ಮತದಾರನಿಗೆ

—ಸಂದಿ ಸಂದಿಲೂ ಬೇಡೋರೇನೆ !

* * * *

ಓದಿಲ್ಲ ಬರವಿಲ್ಲ

—ಆದರೂ ಗೂಂಡಾ ಗೆಲ್ಲಾನೆ.

ರಾಜೀವ ಪುರದಲ್ಲಿ

ಚುನಾವಣಾ ಪಂಚಾಂಗ

ಸಾಧ್ಯ

೧ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರ ಸಭಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಭಿಸೇರಿದ್ದರು. ಕಚೇರಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ಪ್ಯಾದೆಯು ಜಾಗಟೆಯನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಬಾರಿಸಿದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು. ನಂತರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮುರುವಂದಿಸಿ.

"ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೇ! ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೇ! ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಹೊಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಹೊಸ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಾವು ಬಲು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ತ್ರಾಸ ತರಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೇ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುವ ವರೆಗೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಜರೂರು ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೂ ಅಥವಾ ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಹೊರಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಚಿವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡೆವು. ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾದ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ ನಮ್ಮದು" ಎಂದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಲೆ ತೂಗಿದರು. ಇತರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಜತೆಯಲ್ಲೇ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದರು. ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡರು.

"ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸ್ವಾಮಿ. ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿನಾಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆಂದು ಕೂಗಿದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ವಂದನಾರ್ಪಣೆಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು.

ತಿಂಡಿತಿಂದುಕಾಫಿ ಕುಡಿದಮೇಲೆ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

* * * *

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿರುಸಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದರು “ಸೇಠ್‌ಜೀ! ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಹೋದಹಾಗೆ ಕಾಣೋದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತಿಂಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.”

ದೈನ್ಯವಾಗಿ, ಮೆದುವಾಗಿ, ಆದರೂ ಒತ್ತೊತ್ತಿ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದರು ಸೇಠ್‌ಜೀ ಯವರು “ಸ್ವಾಮಿ! ತಾವು ಸಚಿವರ ಹತ್ತಿರ ನನ್ನ ಅರ್ಜೀನ ಕಳಿಸಿಬಿಡಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲಿ.” ಎಂದು.

“ಅಸಾಧ್ಯ! ಹಾಗಾಗುಲ್ಲ, ಖಂಡಿತ ಆಗುಲ್ಲ!! ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ಕಳಿಸಿದಿರಿ. ಈ ತಿಂಗಳು ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಕರೆದು ಛೀಮಾರಿಹಾಕಿದರೆ ನನ್ನ ಪಾಡು ಹೇಗಿರುತ್ತೆ! ಈಗ ನೀವು ಹೋಗಿ” ಎಂದರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

ಕಾಲೆಳೆದುಕೊಂಡು ಸೇಠ್‌ಜೀ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ತದಿಗೆ

ಮೂರನೆಯದಿನ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಠ್‌ಜೀಯವರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಡಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮ್ಮತಿ ದೊರಕಿತ್ತೆಂದೂ, ಬಡಾವಣಾ ಶಂಕು ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರೇ ಬರುವರೆಂದೂ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ! ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಗೆ ಇದು ನಡೆದಿದೆ? ಎಂದು ರೇಗಿದ್ದರು. ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ, ಸೇಠ್‌ಜೀಯವರ ಅರ್ಜಿಯಕಾಗದವೆಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹುಡುಕಿಸಿದರು. ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಒಪ್ಪಿಸುವಾಗ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೇಳಿದರು ಮೊನ್ನೆ ಸಚಿವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಜರೂರು ಪರವಾನಿಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಸರಕಾರದಿಂದ ಹುಕುಂ ಹೊರಟಿದ್ದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೇ ಜರೂರಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಕಾಗದಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗೇ ಇದ್ದುವು. ಸಚಿವರೇ ಆಣತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಕೈ ಕೈ ಹಿಸಿಕಿಕೊಂಡರು. ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳಿದರು “ಸೇಠ್‌ಜೀಯವರಿಗೆ ೪-೫

ಸಾವಿರ ಜನರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಸಾರ್! ಅವರೊಂದಿಗಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯವರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿದೆ ಸಾರ್ !”

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಈಗ ತಲೆಕೆರೆದುಕೊಂಡರು. “ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಂದರೆ ಸತ್ತುಹೋದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಂತ ಅಲ್ಲವೇನಿಲ್ಲ !” ಎಂದರು.

“ ಹಾಗಲ್ಲ ಸಾರ್ ! ಎಂದಿದ್ದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತ. ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೂ ಒಳ್ಳೆದೇ ಸಾರ್! ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯನೇ ಸಾರ್ !” ಎಂದರೂ ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

“ ಹಾಗಾದ್ರೆ ಇನ್ನೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಪಕಾರದರ್ಶಿಗಳು ಅಂತ ಕರೆಯೋಣ ವೇನಿಲ್ಲ !” ಅಂದರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಯದ ವಯಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿ ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಾಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ಯಾಸುಮಾಡಿ ಬಂದವರು. ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಹಾಲು ಹೊಂಬಣ್ಣವೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನ ಎಂದು ನಂಬಿದವರು.

“ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಯಾಕೆ ಸಾರ್! ನಮಗೆಲ್ಲಾ” ಎಂದರು ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

* * * *

ಚೌತಿ

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿಕೇಳಿ ಕೊಂಡರು. ಮೂರು ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೫೦೦. ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೀರೇ! ಈಗಿರೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಗಲ್ಲ ಎಂದರು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು.

“ ಮತ್ತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹುಲ್ಲು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಾ” ಎಂದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗಾದರೆ ನೋಡೋಣ ಇರಿ. ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ ವಿಚಾರಿಸ್ತೀನಿ ಎಂದರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿಕೇಳಿದರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು “ ಹೀಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ. ಈ ತಿಂಗಳು ಹೊಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಾರದು ಅಂತ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಜರೂರು ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನೀವೂ ಬೇಡ ಅಂತೀರಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಏಕಾದಶಿ

ಒಂದು ವಾರವಾಗಿರಬಹುದು. ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸಚಿವರು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಆದರದ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಆದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಸವಿಸಿ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಆತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಆಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಬೇಕಾಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತೆ. ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಜನಕ್ಕೆ ನಾನೇನೋಮಾಡಿದೆ ಅಂತ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತೆ. ಅವರ ಸಂತೋಷವೇ ನನ್ನ ಸಂತೋಷ. ಅವರ ಮತವೇ ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಸರ್ಕಾರಾನ ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಸಿಕ್ಕಿಸೋದುಬೇಡ ಅಂತ ಸಚಿವರೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಸುದ್ದಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಸೂಚನೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ನೆಪಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ಕಡೆಗೆ ಆ ದಿನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನ. ಇದನ್ನು ನಾನೇ ಸೂಚಿಸೋಣ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಂತ ಇದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನೀವೇ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಉಪಕಾರ ಆಗೋದಾದರೆ, ನಮಗೆ ತ್ರಾಸ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾಕೆಮಾಡಬಾರದು” ಎಂದರು. ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

“ಒಳ್ಳೇ ಪೀಕಲಾಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಸಿದಿರಿ, ಉಪಕಾರ ದರ್ಶಿಗಳು” ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟರು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು.

—: ೦:—

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರ ಓನೀಲ್ ಅವರು ಹಾವಾಡಿಸುವನ ಆಟವನ್ನು ಕಂಡು ಮುಗ್ಧನಾಗಿ, ನಾಗರಹಾವನ್ನು ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಹಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡನಂತೆ.

—ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವ್ವಾ! ನಿನಗೆ ಅಂದರೆ, ಹಾಲ್ ಹಾಕಿದ ಬಾಲಿಂಗಿಗೇ ಹೆದರುಲ್ಲ ಇನ್ನು ಹಾವಿಗೆ ಹೆದರೋದು ಏಕೆ ಎಂದನಂತೆ.

* * * *

ಮೂಗು ಕೆವುಡು ಆದ ಒಬ್ಬತ ಬಂಗಾಳದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗೆ.

—ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆವುಡರು ಕೂತಿರೋದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮೂಗರು ಬಂದು ಕೂತರೆ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇರುತ್ತೇನೋ!

ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕತೆ

(ಬಲಿತವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ)

ಹಿಂದೆ, ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನರಿಯಣ್ಣ ಮಂಗಣ್ಣ ಅಂತ ಇಬ್ಬರು ಗೆಳೆಯ ರಿದ್ದರು.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಹಾರವನ್ನು ತಾವೇ ಹುಡುಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಒಂದು ದಿನ ನರಿಯಣ್ಣ ಮಂಗಣ್ಣನಿಗೆ, “ ಎಲೈ ಮಂಗಣ್ಣ ನನಗೂ ದಿನಾ ಆಹಾರ ಹುಡುಕೇ ಹುಡುಕೇ ಬಲು ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡೋಣ ” ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೆಸಗೊಂಡನು. ಮಂಗಣ್ಣ ಸಮ್ಮತಿ ಇತ್ತ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಮಂಗಣ್ಣ ಚಂಗನೆ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದ—ಒಂದು ನೇಗಿಲು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ. ಮಂಗಣ್ಣ ನರಿಯಣ್ಣರ ಸಹಕಾರೀ ಬೇಸಾಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಬಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಯೋಚಿಸಿದರು. ನರಿಯಣ್ಣ, ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ ಬಂದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಬೆಳೆದುದ ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆ. ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಬಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನೀನು ತೆಗೆದುಕೋ,” ಎಂದುಕೈ ಮಂಗಣ್ಣ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಲಾಗ ಹಾಕಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ.

ಇಬ್ಬರೂ ಭತ್ತ ಬೆಳೆದರು. ಕರಾರಿನಂತೆ ನರಿಯಣ್ಣ ಲಾಭ ಪಡೆದ. ಮಂಗಣ್ಣ ಎಂದಿನಂತೆ ಲಾಗ ಹಾಕಿದ.

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇಬ್ಬರೂ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಬೆಳೆದರು. ಕರಾರಿ ನಂತೆ ನರಿಯಣ್ಣ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹುಕಾರನಾದ. ಮಂಗಣ್ಣ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಲಾಗ ಹಾಕಿ ಮರದಮೇಲೆ ನೆಗೆದು—ಈ ಸಹಕಾರೀ ಬೇಸಾಯ ಸಾಕೆಂದ.

ಅಭ್ಯಾಸ

1. ಮಂಗನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೀವು ಬರೆದು ಮಕ್ಕಳ ಕೈಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಳಸಿರಿ.
2. ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು 10 ಸಲ ಬರೆದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿ, ಓದಿಸಿರಿ.
(i) ಲಪಟಾಯಿಸು (ii) ಲಾಗ ಹಾಕು (iii) ಬೆಸಗೊಳ್ಳು
3. ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ.
ಮೇಲಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹುಷಾರಾಗಿ ಹೇಳಿ.
(ii) ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸಹಕಾರೀ ಬೇಸಾಯ ನರಿಯಣ್ಣನಂತೆ ಮಾಡಿ.

—ಹಾ. ಮೈ. ಸೂರಿ.

ಬಲಾಬಲವೇನು ?

ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಒಂದೇವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಲಿವೆಯೆಂಬುದು ಸಂತಸದ ಸುದ್ದಿಯಾದರೂ, ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರಗಳು ಇನ್ನೂ ಶೃತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅತ್ಯಪ್ತಿಕರ. ಏಕ್-ದಂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಎದುರಿಗಿಟ್ಟು 'ಹಾಕೂ ಓಟು' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಗುಡಾರ ಕೇಳುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ನಾಟಕೀಯವಲ್ಲ.

ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ತಾಳಿಕೋಟಿಯ ಕದನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಿ ಸೈನಿಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವರೆಗೂ ಅದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಹೋದ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಇನ್ನೂ ಮೀನ ಮೇಷಗಳಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಮುಗಿಳುಹಳ್ಳಿಯ ಓಟು ದಾರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಯಾರು; ಯಾರಾರು ಯಾವಾವ ಪಕ್ಷ; ಯಾವ ಮತ ಯಾರ ಹಿಂದೆ; ಯಾರು ಗಂಟು ಬಿಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇನೇನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಸಮಾಧಾನವೇನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಹೊಸಬರೇ. ಅದುದರಿಂದ ಹೊಸ ಹೆಗ್ಗಣಗಳನ್ನು ಕೊಬ್ಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಜನ ತಾವೂ ಕೊಬ್ಬಲಿದ್ದಾರೆ. 'ರಾಜಕೀಯ' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜನಿಗೆ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. 'ತಿನ್ನುವುದು' 'ದುಡ್ಡು ಕೈ ಬಿಡಿಸುವುದು' ಎಂಬರ್ಥ ಬಂದಿದೆ.

ರೇವಣಿ, ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂತರಂಗದ ಸ್ಪಂದನವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. 'ಛಟ ಛಟ'ದ ಸಂಸಾದಕನಾದ ಅವನು ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಬಲಾಬಲಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲ. ಅವನೊಡನೆ ಕಳೆದ, ಒಂದು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಕರ್ಮಕಥೆಯನ್ನು ನಾನೀಗ ಹೇಳಲಿದ್ದೇನೆ.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೇ ಅವನು ನನ್ನ ತಲೆಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ. 'ಯಜ್ಞೋ, ಯೋಳು' ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ನಾನು 'ಯೊಡ್ಡೆ.' 'ತಮಾಷೆ ನೋಡಕ್ಕೋಗನ' ಎಂದ. 'ನಡೀ' ಎಂದೆ. ಸರ್ಕಲ್ ರೆಸ್ಪೊರೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಮ್ಮೂರಿನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗುವನೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಬಂದ. ಅವನೀಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯ.

‘ ನಮಸ್ಕಾರ ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಗೊತ್ತೇ ? ’

‘ ನೆನಪಿದೇ ; ಆಂ.....ಎಲ್ಲೋ ? ’

‘ ಮದ್ದೀ.....ನಡಿಲಜ್ಜಾ ’ ಎಂದೆ.

‘ ಆಂ.....! ’ ಎಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆದ ಅವನು.

‘ ಯೋಳೋ ಕಂಬ..... ’

‘ ಆಲ್ಲೋ ಲಂಡಜ್ಜಣ್ಣ ಮುರ್ದೆಲ್ಲೋ ನಿನ್ನ, ನಿನ್ನ ! ’ ಎಂದ.

ರೇವಣಿ ‘ ಏನಂತಪ್ಪ ಸಂಕಣ್ಣ ? ’ ಎಂದ.

ಮದ್ದಿ (ಎಂದರೆ ಷುಧುಸೂದನ) ‘ ಅವಂದೇನೋ ಮೊಗ್ಗು, ಈ ಮಠದಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಠದಗೂ ಒದ್ದು ಒಣಗ್ಗಾಕಿದರು. ’

‘ ಮತ್ತೆ D. M. K. ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟು.....? ’

‘ D. M. K. ಅಂದರೆ ಕಡ್ಲೆ ಬಟ್ಟೆ ನಡ್ಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಸಲಾಂ ಹೊಡ್ಕಂಡು ತಿರುಂಡಿನ್ನ ಕೊಂಗರಿಗೆ ಪಾಲ್ವಿ ಅಂತ ಉಬ್ಬಿಟ್ಟಿದ್ರೆ, ಅದ್ರಗೇರ್ ಲಾಭೈತೋ ? ಕೊಂಗ್ರ ಓಟು ಬಲು ಬಲಾ ಅಂದ್ರೆ ಒಂದ್ವಾವ್ರ ಇದ್ರೆ ಹೆಚ್ಚು, ಯಾವನಾದ್ರೆ ನಾಕಣೆ ಕಮ್ಮಿ ಹಸೆಕಡ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಅವನಿಗೇ ಓಟಿಲ್ಲಾ. ’

‘ ಮತ್ತೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏನಂತತೆ ? ’ ಎಂದ, ರೇವಣಿ.

‘ ಏನಂತತೆ ; ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾರ್ಟರ್, ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಲ್ಯಾಣರಾಜ್ಯ ಅಂತ ಏನೇನೋ ಅಂತರೆ. ತಮ್ಮನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ಯಾರಾರೂ ಯೋಗ್ಯರಿಲ್ಲ ಅಂತರೆ. ನಂಗೆ ಸೀಟು ಕೊಡಲ್ಲ ಅಂತರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಗೊಬ್ಬ ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್, ನಮ್ಮೂರಿಗೊಬ್ಬ ಹಡಗುನುಂಗ ಚಂಬಸ್ವ. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ, ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಮಗ ಇರಹಂಗೆ ದೇವರ ಹತ್ರ ಹೇಳಿ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಿಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಕರ್ಮಿಷ್ ಹೊಡ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವನಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡು ಅಂತ ಹೇಳಕ್ಕೆ ನೆಹರೂ ಬತ್ತರಂತೆ ! ’

‘ ಸುಖೀರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೋಡು ಮೂಡಿತ್ತು. ’

‘ ಅಲ್ಲಿದ್ದರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದೇನು ಗೊತ್ತು ? ’

‘ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಿದ್ರೆ ಕೇಳ್ಬಕು ನಮ್ಮನ್ನ ’

‘ ಯಾವಂದೋ ಮಾತು ಕಟ್ಟಿಂಡು ಯಾವನಿಗೋ ಸೀಟೊಟ್ಟಿ ? ’

‘ ನಡಿಲೇಳು, ನಮ್ಮಪ್ಪನುನಿದೇನು ? ’

ಹಂಗಂದ್ರೆ ಠೆಂಗೋ, ದೇಸ ನಮ್ಮದು. ಇಂಥಾರ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆರೂ ಮರಾಧಿ ಹೋಕ್ಕತೆ. ’

ಮದ್ದೀ, ನೀನಿನ್ನೂ ಮೊನ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರಾಗ್ಯಾದೀ ನೀನಾರು ? '

‘ ಅನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ನೆಂಬರಾಗಿ ಕಡಿದದ್ದೇನು ? ’

‘ ಹೋಗ್ಲಿ ಬಿಡ್ರಪ್ಪ ’ ಎಂದು ನಾನು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದೆ.

‘ ಎಳ್ಳ ಗಾಣೆಗ ಬಲ್ಲ ಸುಳ್ಳ ಸಿಂಬಿಗ ಬಲ್ಲ

ಕಳ್ಳರನು ಬಲ್ಲ ತಳವಾರ ಚಂಬಸ್ಯ

ಚಂಬಸ್ಯ ಎಲ್ಲವನು ಬಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞ ’ ಎಂದ ರೇವಣ.

‘ ಸಿಂಹಾನಂದರ ಬೆಂಬಲ ಯಾರಿಗೆ ? ’

‘ ಅವರ್ದೇ ಚಂಬಸ್ಯನಿಗೆ ಬೆಂಬಲ. ಶಾರ್ದೂಲಾನಂದರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಕಂಡ್ರೆ ಕಿಡಿಕಿಡಿ. ಮೊನ್ನೆ ಭಂಗಿ ಬಸಣ್ಣ ರಾಸಭೇಶ್ವರನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹುಗ್ಗಿ ಹಾಕ್ಸೆ, ಏನ್ರಪಾ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಚಂಬಸ್ಯಗೆ ಏನಾರು ಮಾಡ್ತಿ ಅಂದ್ನಂತೆ. ಮಾಡ್ತೀ ಅಣ್ಣಾ, ಚಂಬಸ್ಯನ್ನೇ, ನೋಡು ಅದ್ರ ಸುದ್ದಿ ಬ್ಯಾರೆ ಎಂದರಂತೆ. ’

‘ ಈ ಊರ್ದೇಗೆ ಬಿಳೇಟೋಪಿ, ಮುಂದೂರ್ದೇಗೆ ಕರೇ ಚಣ್ಣ, ಆಮೇಲೆ ಕುಡ್ಗೋಲು ಕೊಡ್ತಿ, ಆಮ್ಯಾಲೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಏನ್ನೇಳ್ತೆ ಅದ್ರ ರಂಗು? ನೀನೇನು ಮಾಡ್ತಿ ’ ಎಂದು ರೇವಣ ಮದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ.

‘ ಸಾನೂ ನಿಂದ್ರತಿನಿ ! ಸಾನೇನೂ ಯಾರ್ದೂ ಗಂಟೊಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಇವ್ರ ವಿದ್ಯೆ ಬಲ್ಲೆ. ಜನ ಯಾರಿಗಾದ್ರೂ ಓಟು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡ್ತರೆ. ಹೋದ್ದಾರಿ ರಾಯ ಎಲೆಕ್ಟಾಗ್ಲಿಲ್ಲೆ ? ’ ಎಂದ ಮದ್ದಿ.

“ ನಿಂದ್ರಾ ನಿಂದ್ರಾ, ಹೊಡೀ ಭಾನ್ನು ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

“ ನಿನ್ನೇ, ಯಣಾ, ಜನ ಖಂಡಿತತರ್ತರೆ ” ಎಂದ ರೇವಣ. ಮದ್ದಿ ಎದ್ದು ಹೋದ. ‘ ಎಲ್ಲಿಗೆ ? ’ ಎಂದೆ

‘ ನಡ್ಕನೆಯಿಂದ ಬೀದಿಗೆ ’ ಎಂದ ರೇವಣ.

* * * *

ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದೇವು. ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿತ್ತು. ಕೂಳೂರು ಬೃಹನ್ನರಕ್ಕೆ ಹೋದೇವು ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಶಾರ್ದೂಲಾನಂದರಿಗೆ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ ಓಟು ಬಂದರಾಯಿತು. ಯಾವ ಸ್ವಾಮಿಗಾದರೂ, ಆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರಾಯಿತು ! ’ ರೇವಣ ಉವಾಚ. ನಾವೂ ಹೋಗಿ ಶಾರ್ದೂಲ ಚರಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆವು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ನಿನಗೇ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಎಂದು ಚಂಬಸ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಖಾಸಾ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ರೇವಣ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದರು.

‘ ಇದ್ಯಾರು ? ’ ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನನ್ನ ಮೂತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸಹ್ಯ ದಿಂದ ಕೇಳಿದರು.

‘ ನಮ್ಮುಡ್ಗ ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ.

‘ ಏನಂತೆ ಸಿಮ್ಮ ? ’ ಎಂದರು ಶಾರ್ದೂಲರು.

‘ ಸೆಂಟರ್ನಿಗೂ ನಮ್ಮರ್ದೇ ಮಾತು. ರಾಸಭರಿಗೆ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಗೋರಿ. ಇನ್ನೂ ಉಲ್ಲಾಸರದೇ ಕಾಲ. ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮರವೇ ಸೀಟು ಅಂತರೆ ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ.

‘ ಅಂತ ತಿಳಿದದನೆ ಅನ್ನು ಈ ಚಂಬಸ್ಯನಿಗೆ ಡಿಸಾಸಿಟ್ ಉಳ್ಳಲ್ಲ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನು ? ಸೆಂಟರ್ನಿಗೆ ಇವರ್ದೇ ಅಂತೇನು ? ಬಿಡೋ ರೇವಣಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ವಾರ್ವಿ ’

‘ ಅಲ್ಲದ್ದೀ, ಚಂಬಸ್ಯನಿಗೆ ನಿಮ್ಮೇ ಸರ್ಪೋರ್ಡು ಅಂತರೆ. ನೆಹ್ರೂನೂ ಅವನ್ನೇ ಓಟು ಕೊಡು ಅಂತರೇ ! ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ.

‘ ಚಂಬಸ್ಯನೇ ! ಅವ್ವು ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲ, ಮಾರೀಚ ರಾಕ್ಷಸ.

‘ ಮತ್ತೆ ಬುದ್ಧಿಗಳ ಸರ್ಪೋರ್ಡು ಯಾರಿಗೆ ? ’

‘ ಲೇ ನಿಂಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ತಿಳಿಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದು ಮ್ಯಾಲೆ ಬರೀ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಕ್ಕಾಗಲ್ಲ. ’

‘ ಸಂಕಣ್ಣ D. M. K. ಸೇರೈದನಂತೆ ? ’

‘ ಅವನ್ನೇ ? ನಾವು ಹಚಾ ಹುಚ್ಚಾಯಿ ಅಂದು ಭಾಳದಿನಾತು. ’

‘ ಮದ್ದಿ ? ’

‘ ನೋಡನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಬರತ್ತೋ ? ’

* * * *

ಅಲ್ಲಿಂದ ಜನಸಂಘದ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದವು. ನಾಲವಾರು ಜನ ‘ ಬೋಲೋ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜಾಕೇ ಜೈ ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಲಾಠಿ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಪ್ಪು ಟೋಪಿಯ ಡಿಕ್ಕೇಟರನೊಬ್ಬ.

‘ ಚೀಣದ ಆಕ್ರಮಣ ತೆರವು ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೊಂಡಾಗಳನ್ನು ದೂರ ವೋಡಿಸಬೇಕು. ಸಾಕೇಸ್ತಾನ ಭಾರತದ್ದು. ನಮ್ಮಿಂದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ’ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

‘ ಓ ? ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ. ‘ ಹೇಗೆ ? ’ ನೂರಾರು ಲಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದವು.

‘ ಅಷ್ಟೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ. ಲಾರಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾತರಿಂದ ? ಇನ್ನು ರಾಕೆಟ್‌ಗಳೂ, ಅಟಂಬಾಂಬುಗಳೂ ಕಾರ್ಲ್‌ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ ವೊದಲಾದುವು ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇ ? ಕಪಿಲ. ಪತಂಜಲಿ, ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ, ಕಹೋಳ ವೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಓಟುಕೊಡಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ. ಹೊರ ಹೊರಡಲೇಬೇಕಾಯ್ತು. ದಬ್ಬಿದರು !

* * * *

ಮತ್ತು, ಅಯ್ಯನವರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ನಿವರಿಸದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೂ ದಂಡವಾದೀತು.

ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅಯ್ಯನವರು ತಲೆಯಮೇಲಿದ್ದ ಸೊಪ್ಪೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆಸೆಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸೇರು ಜೋಳವನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ.

‘ ತಮ್ಮ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸೇರು ಕಾಳು ಸಾಲ್ತು. ಭಾರಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರ. ರಾಜಗೋ ಸಾಲಾಚಾರ್ರೇ ಒತ್ತರೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲಾನಾದ್ರೂ ಎದ್ರೆ ಗೆದ್ದೂ ಗೆಲ್ಲಬೌದು ’

‘ ಏನ್ ಸ್ವಾಮಿ ಏನಂತತೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರ ? ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ.

‘ ಈ ಸರ್ತಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕಣಲೇ ರೇನ್ಲಿ. ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗೃಗೂ ಹೇಳ್ತದಿನಿ. ನಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟೀನೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಅಂದದನೆ. ’

‘ ಕಾಳೆಷ್ಟು ಎದ್ದದನೆ ? ’ ಎಂದ ರೇವಣಿ.

‘ ದಿನಾ ಐವತ್ತೇರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸೇರು. ’

‘ ಇನ್ನೇನ್ ಸ್ವಾಮಿ ಡಿವಾಸಿಟ್ ಹಣ ಕಟ್ಟಿರೋ ? ’

‘ ಇಲೋಡೋ ರೇನ್ಲಿ ’ ಇದ್ದರ್ದೆ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರನ್ ಗಾಠೂ ನಿಂತಿದ್ದೇನು. ನೂರೇಸರ್ತಿ ಗೆದ್ದೇಗೆಲ್ಲಿನಿ. ಈ ಸರ್ತಿ ಭಾರಿ ಸಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ. ”

“ ಮಿನೂಮುಸಾನಿ ಒಪ್ಪಿದ್ರೋ ? ”

“ ಯಾರವರು ? ”

“ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾರ್ಟಿ ಅಂತೀರಿ ಹಿಂಗಂತಿರಲಿ ”

“ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ ಅಲ್ಲೇನೀನಂ, ಪಾರ್ಟೀರು. ”

‘ ಎ. ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ? ’

“ ಅವ್ರೇನೂ ನಂ ಜನ ಅಲ್ಲ ಅವ್ರಸುದ್ದಿಯಾಕೆ. ನಾನೇನು ಅವರ ಹತ್ರ ಹೋಗ್ತಿಲ್ಲ. ಗುರುಶಾಂತ, ಬಸ್ಲಿಂಗ, ರೇಣುಕ ಎಲ್ಲಾ ಆಗ್ಲಿ ಅಂದದರೆ.”

“ ಮತ್ತೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಗ್ಗು, ಪ್ಲಾನ್ಯುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ರೆ HMT, ITI ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡ್ತಿರಿ ? ”

“ ಏನಂತಿಯಲೇ ರೇವ್ಣಿ ?

“ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸಂ ಅಮೇರಿಕಾದಾಗಿ ಸಕ್ಸಸ್ ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಸಕ್ಸಸ್ ಆಕ್ತತೇ ಅಂತ ನಂಗಿ ಅಸ್ಮಾನ? ಸ್ವಾಮರೇ ನೀವೇನೇ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಜೂಟ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಟೈಪ್ಸ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಅಂತ ತಗ್ಗಿದ್ರೆಲ್ಲಾ, ಪಾಪರ್ ಆಗಿ ಹೋತು.”

“ ಇನ್ನೊಂದು ತಗ್ಗದು. ನಾವೇನೇ HMT ಗಿಚ್ಚಂಟಿ ಎಲ್ಲಾ ತಗಂಬ ನಂತೆ ಅದ್ದೇನು ? ”

“ ಅದನ್ನ ನೀವು ತಗಂದ್ರೆ ಜೋಳಿಗೆ ಕೈ ಬಿಡಿರಾ ? ”

“ ಆಂ. ಏನಂದೆ ? ”

“ ಏನಿಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೇದು ಅಂದೆ. ಫಾರಿನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಯಾರಾಗ್ತಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಪವರಿಗೆ ಬಂದ್ರೆ ? ”

“ ನನ್ಮಗ್ಗೆ ಫಾರಿನ್ ಹೋಗ್ಯದನೆ. ಅವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ರಾತು. ”

“ ಮಾಡ್ರವ್ವಾ ಮಾಡ್ರಿ. D. M. K. ಅಕಾಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂಡ್ಯಂ ಬಂದು ದೋಸ್ತಿ ಮಾಡ್ಯಂಡದಿರೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಓಟು ಕೊಡಧೆಂಗಿ. ”

“ ಕಾಶೀ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗ್ಗಿಂದ ಸನ್ನದ್ ತಂದು ನಂಗೇ ಓಟು ಕೊಡ್ರಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಿನಿ. ”

* * * *

“ ಯೇನಜ್ಜ ನಿನ್ನೋಟು ಯಾರಿಗೆ ? ” ಎಂದ ರೇವಣ.

‘ ದೇವ್ರೇ ಬಲ್ಲಾ ! ’ ಎಂದೆ. “ ರಾಜಕೀಯ ಹೆಂಗ್ಬತ್ತತೋ ಹಂಗಿ ? ”

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೆ ಹತ್ತಿರ

ಎಂಟು ಗ್ರಹಗಳ ಕೂಟ ಸೇರಿತೆ, ವೆಂಟಗನ್ನಿಗೆ ಗಡಬಿಡಿ ?
 ಭಂಟ ಪೂಂಚಿಗೆ ರಾಯ್ ವೆಲೆನ್ಸ್ಕಿಯ ಶಸ್ತ್ರಸಾಧನದೊಡಗೂಡಿ
 ಸಾಲಜಾರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಹೊಡೆಯಿತೆ ಹ್ಯಾಮನಿಗಪಸ್ಕಾರವೇ
 ನನಗೊ ಬೇಸರ ಯಾರು ಹೇಳುವರೆನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ
 ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸುವ ದಾತರಿಲ್ಲವೇ ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೇ ಹತ್ತಿರ ?

|| ೧ ||

ಸೌರವ್ಯೂಹದ ಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲಕೆ ರಾಕೆಟಿನ ಗಂಡಾಂತರ
 ನರಕುರಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅಣುವಿನ ಮಾರಿಜಾತ್ರೆಯ ಬೆಂತರ
 ಅರಬರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮೂಗು ಅಡಾ ಹಿಮಾಲಯದೆತ್ತರ
 ಡಾಗ ಸತ್ತ ಲುಮುಂಬ ಸತ್ತ ಕಟಾಂಗ ತಂಟೆ ಬೃಹತ್ತರ.
 ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸುವ ದಾತರಿಲ್ಲವೆ ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೆ ಹತ್ತಿರ ?

|| ೨ ||

ಚೀಣದಲಿ ಬರ ಮೋತ್ಸೆ ಟಂಗನ ಹೋಟಲಿಗೆ ಉರಿ ಹತ್ತಿತೆ
 ಮಾಲಟೋವನು ಮಾಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೆಣವು ಮಣ್ಣನ್ನು ತುತ್ತಿತೆ
 ವೆರುವಿನಲಿ ಹಿಮಪಾತ, ಪಾಕೀಸ್ತಾನ ಪಿತ್ತವು ಕೆರಳಿತೆ
 ಎಲ್ಲ ಸರಿ ನನಗೇಕೋ ಭಳಿ ಭಳಿ ಶೀತ ಗಾಳಿಯು ಹೊರಳಿದೆ
 ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸುವ ದಾತರಿಲ್ಲವೆ ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೇ ಹತ್ತಿರ ?

|| ೩ ||

ಡ್ರೈವರಿಲ್ಲವೇ ರೈಲು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲಿ ದಾರಿಯ ಹರಿವುದೆ
 ಮಾಸ್ಕೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲಿ ಮಿದುಳಿಲ್ಲದೆಯೆ ಮಗು ಬದುಕಿರುವುದೆ
 ಇಂಡಿಯಾ ಗೆದ್ದಿತೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟಲಿ ಸೋಲನೊಪ್ಪಿ ಟೆಬೆಟ್ಟಲಿ
 ಬೇಸರಾಯಿತು ಎಲ್ಲ, ನಾಲಿಗೆ ತಾರಿ ಒಣಗಿದೆ ಗಂಟಲು
 ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸುವ ದಾತರಿಲ್ಲವೇ ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೇ ಹತ್ತಿರ

|| ೪ ||

ಅವರೆ ಬಣ್ಣವ ಮರೆಸಿ ನವ್ಯದ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುತಲಿರುವರೆ
 ಅವರೆ ಗುರುತನು ಬೇರೆ ಮಾಡುತ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷವ ಹಿಡಿದರೆ
 ಅವರೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪ ಹೊಡೆದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಕೆ ಹೋದರೆ
 ಆಕಳಕೆ ತೂಕಡಿಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಜೋರುನಿದ್ದೆಯ ಒತ್ತರ
 ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸುವ ದಾತರಿಲ್ಲವೆ ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೇ ಹತ್ತಿರ

|| ೫ ||

ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟನೇ ಮೆನನ ಅಣ್ಣಾ ದೊರೆಗೆ ಸಿ. ಆರ್. ಮಿತ್ರನೇ
 ಚೇಣ ವಾಗಿಸ್ತಾನ ಸಖ್ಯವೆ ನಾವೆ ಹೊರಹೊರಗಾದೆವೇ
 ಹಳೆಯ ಚಪ್ಪಲಿ ಮೂಗು ಹರಿದಿದೆ ಅಂಗಿ ಗುಂಡಿಯೆ ಹಾರಿವೆ
 ಎರಡು ಯೋಜನ ಕಳೆದು ಹೋದರು ಜೇಬು ಖಾಲಿಯೇ ಹರಹರ
 ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸುವ ದಾತರಿಲ್ಲವೇ ಹೋಟಲಿಲ್ಲವೇ ಹತ್ತಿರ

|| ೬ ||

—ಕವಿಕುಲಲಾಮ

ಮೋಟಾರು ವಾಹನವೊಂದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು. (ಸುದ್ದಿ)

—ಚುನಾವಣಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ
 ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

* * * *

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ಬಹುಮತ
 ವಿರುವ ಆಡಳಿತದ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕೃತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿದರಂತೆ.

—ಆಸ್ವಗ್ರಹ ಕೂಟದ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಎಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇನ್ನೂ
 ಹೇಳಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಉಪ್ಪಿನ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ (ಸುದ್ದಿ)

—ಯಾಕೆ? ಭಾಷಣಗಳಿಗೂ ಉಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚುಕೆ ತುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆನು ?

* * * *

ಓಟು ನಿಮಿತ್ತಂ ಬಹು ಕೃತ ಮೋಸಂ—

* * * *

ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು

“ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೈದರು ”

ಅವತ್ತು ಶನಿವಾರ. ಕ್ರಿಸ್ತಾನರಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಗುರು ‘ ಏಸು ’ನನ್ನು ಏಳು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪಾರ್ಥಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ‘ ಪೋಪಿ ’ನ ಬಳಿ ತೋಡಿಕೊಂಡು, ಮನಸ್ಸು ಹಗುರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೊಂದು ರವಿವಾರದ ತನಕ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವಂತಹ ರವಿವಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಂಗಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದ್ ; ಶನಿವಾರ ಭಾನುವಾರ ಎರಡುದಿನಗಳು ರಜ ಇರುತ್ತದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ. ವಾರದಕೊನೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಬಹುಮಂದಿ ಊರುಬಿಟ್ಟು ನದೀದಂಡೆಗೋ, ಕಡಲ ತೀರಕ್ಕೋ ವಾರಾಂತ್ಯ ‘ ಮಜಾ ’ವಾಗಿ ಕಳೆಯಲು ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಗಾಂಪರಗುಂಪು ಈ ಭಾನುವಾರ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ದೊರೆಸಾನಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಮುಂಜಾನೆ ಫಳಾರಮುಗಿಸಿ ಹಾಗೇ ಕೊಂಚ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಅಲ್ಲೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ‘ ಲಯನ್ಸ್ ’ನಲ್ಲೋ ‘ ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ’ ಫಳಾರ ಮಂದಿರದಲ್ಲೋ ಮುಗಿಸಿ ಸಂಜೆತನಕ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ರಾತ್ರಿ ಓಟ್ಟು ಸೇರುವದೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಮುಂಜಾನೆ ಫಳಾರ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸರ ಸರನೆ ಮಂಕ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಸ್ತೆಯ ಅಂಚಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಎರಡು ಅದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಡನೆ ಬಂದು ದೊರೆಸಾನಿಗಾಗಿ ಕಾದ ಗುಂಪಿನ ಇತರೊಡನೆ ಕೂತ.

“ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮಂಕನ್-ನಿನ್ನೇನೂ ಪೇಪರ್ ಹೀಗೇ ತಂದೆ. ಇವತ್ತೂ ಹೀಗೇ ತಂದೆ-ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋದು ನೀನು ? ”

“ ಗುರುವರ್ಯಾ-ಇದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ದೀಪದ ಕಂಭಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಈ ಪೇಪರುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಚುಟ್ಟಧಾರಿಯಾದ ಚಟ್ಟೇಗಾರ ಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ತರುತ್ತೇನೆ ”

“ ಹಾದು ಗುರುಗಳೇ....ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಪೇಪರಿಗೂ ಹೊಸ ಪೇಪರಿಗೂ ಭೇದವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಂಡ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಒಂದೇ ದಿನದ ಹೊಸ ಪೇಪರು ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲವೆ ? ”

“ ಹಳೇ ಪೇಪರ್ ಖಾಲಿ ಸೀಸಾಯಿಗೆ ನನ್ನು ಮತಕ್ಕೂ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದ ಮಲೆಯಾಳಿ ಕಾಕಾನನ್ನು ಈ ಊರಿಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಪುಗುಸಟ್ಟಿ ಪೇಪರ್ ಗಿಟ್ಟಿಸ ಬಹುದು”

“ ದಿನಾ ಸಂಜೆತನಕ-ಈ ಊರ ಎಲ್ಲಾ ಲಿಟ್ಟರ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರೋ ಹಳೇ ಪೇಪರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ನನ್ನು ಮಲೆಯಾಳಿ ಕಾಕಾಗೆ ಯಾಕೆ ನಾವೇ ಕಳಿಸಿಬಿಡ ಬಾರದು?”

“ ನಿಮ್ಮಗಳ ತಲೆ ಬೋಳ್ಳಿ ಮಾವಿನವಾಟಿ ತಿಕ್ಕಿದರು...ಅಲ್ಲ ಕಣ್ರೋ ಹಳೇ ಪೇಪರು ಇದ್ದ ಹಂಗೆ ಇರೋಲ್ವೆ?...ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವದೇಶಿ ಅನ್ನೋ ಚಳುವಳಿ ಇರೋವಾಗ ಹಳೇ ಪೇಪರ್ ರವಾನ್ನು....ಮಂಕ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿರಾ!....ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಹೊಸಾ ಪೇಪರ್‌ಗೂ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ....ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಪೇಪರಿಗೇ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು”

“ ನಮ್ಮದು ಬಡದೇಶ-ಹದಿಮೂರನೇ ಸಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವೂ ಹೊಸಾ ಪೇಪರ್ ಬಿಸಾಕೋ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ ಗುರುಗಳೆ”

“ ಹೋ ಗುರುಸಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು-ಅಲ್ಲ ದೊರಸಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು-”—ಎಂದು ಮಡೆಯ ಕೇಕೆ ಹೊಡೆದಾಗ ನಮ್ಮೂರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆದರು ಬೊಂಬೆಗೆ ಹಾಕುವ ವಿಚಿತ್ರ ಹಾಟನೊಡನೆ ಹಸಿರು ಸ್ವೆಟರ್ನು ದಾಟಿ ಎದೆ ಹಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದೊರಸಾನಿ ತನ್ನ ಯುಲ್‌ಬ್ರೆನ್ನರ್ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿತನಕ ಬಾಯಿ ಹಿಗ್ಗಿಸಿ ನಗುತ್ತಾ ಕಾರಿನಿಂದ ತಗ್ಗಿ ಇಳಿದು ಬಂದಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಲಾಂಜಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು.

“ ಯುಲ್ ಡಿಯರ್-ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ-ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು”

“ ಅದೇನು ಹೇಳು ಡಿಯರ್ ”

“ ನೀವುಗಳು ಹೀಗೆ ಹೋಟಲಿಗೆ ದಿನಾಗಲೂ ಸೇರದ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾರದ ನಿದ್ರೆಯ ಕೋಣೆಗೆ ಇಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ಸುಮಾರು ಏಳೂವರೆ ಎಂಟು ಪೌಂಡು ತೆರುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ....ಹೌನ್ನೊನ್ನಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನೀವು ಬಂದು ಏಕೆರಬಾರದು?”

—ಗುರುಗಳ ಮುಖ ಪ್ರವುಲ್ಲವಾಯಿತು. ಯಾವುದಾದರೂ ಪೇಯಿಂಗ್‌ಗೆಸ್ತ್ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬರಿದಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಇದ್ದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹೋಟಲುಗಳು ಇವು; ವಾರಗಟ್ಟಿ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಿ ಇರೋದೊಂದ್ರೆ ತಲೆ ಬೋಳ್ಳೇ.... ಗಾಂಪ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ದೊರಸಾನಿಯ ಈ ಸಲಹೆ ಬಹು ಹಿತವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಅದರೂ....

“ಪ್ರಿಯಳೇ ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮಿಂದ ನಿನಗೇಕೆ ತೊಂದರೆ?”

“ಛಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪ....ನಿನ್ನಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇ! ಬಿಡ್ತು ಅನ್ನು....ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಡಿಮೇಲಿನ ರೂಮು ಕೆಳಗೊಂದು ರೂಮು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ ನೀವು ಗುರು ಶಿಷ್ಯರು-ಇಲ್ಲಿರುವತನಕ ಆರಾಮವಾಗಿರಬಹುದು...”

“ ಏನಂತಿರಲೇ ಶಿಷ್ಯಂದಿರಾ!”

“ ಯತ್ರ ಗುರು ತತ್ರ ಶಿಷ್ಯ. ನದೀನಾಂ ಸಾಗರೋಗತಿಃ ನದೀರಿ ಗುರುಗಳೇ. ನೀವೆಲ್ಲೊ ನಾವೆಲ್ಲೆ....” ಏಕೈಕರಳ ಕೂಗು.

—ಆಂತೂ ದೊರೆಸಾನಿ ಮನೆ ಸೇರುವುದೆಂದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು.

“ Good-very Good-ಈ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಯೊಳಗೇ ಈ ಹೋಟಲು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತೆ”-ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗುರುಗಳು-

“ ಎಲೈ ದೊರೆಸಾನಿಯೇ ನಾವೀಗ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್ ಗೆ ಹೊರಡಬೇಕಲ್ಲವೇ?”

“ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಕಾರು ತಂದಿದ್ದೇನೆ-ಮೊದಲು ಹೋಟ್ಟು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ-ಆಮೇಲೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ತುಂಬಿ-ನಂತರ ಹಾಗೇ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್ ಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಹೋಗೋಣಂತೆ. ಭಾನುವಾರವಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಅವಳ ಯುಲ್ ಬ್ರಿನ್ನರ್ ಜೊತೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಪೂಲ್ ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ....”

“ ಗುರುಗಳೆ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಬೇದ ಇಲ್ಲ ಅಂತಮೇಲೆ ಈಗ ಕಾಣಿಸಿದರೂ Black fool-White fool ಅಂತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿರುವರ ಬಣ್ಣ ಗೊತ್ತಾಗೋಲ್ಲವೇ?”

“ ಇದಕ್ಕೇನಂತಿ ಮೈ ಡಿಯರ್ ದೊರ್ಸಾನಿ”

“ ಅಯ್ಯೋ fool ಅಲ್ಲರೇ pool-ಬ್ಲಾಕ್ ಪೂಲ್ ಅಂತ ಉತ್ತರದ ಲಾಂಕ್ ಫೈರ್ ನಲ್ಲಿರೋ ವಿಹಾರ ಸ್ಥಳ-ಒಂದು ಊರು ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಟವರ್ ಇದೆ. ಸಮುದ್ರದಂಡೆ ಇದೆ-ಹೇ ಗುರುಜೀ ಆ ಊರಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗಲೇಬೇಕು.-ದೀಪೋತ್ಸವ ಬಹು ಮೋಜು....”

“ ಗುರುಗಳೇ ಲಂಕಾಪೈರ್ ಅಂದರೆ-ಲಂಕೇಶ್ವರ ಒಮ್ಮೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದೆ ಅಲ್ಲೇ....” ಮಡೆಯನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

“ ಇರಬಹುದು—ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪರರ ಹೆಂಡಿರನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ಲಂಕೇಶ್ವರರು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಲೋಕಲ್ ಪೇಪರ್ ಡೈಲಿ ಮಿರರ್ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗೋಲ್ವೆ?”

—ಎಂದು ಗುರುಗಳನ್ನೂ-ದೊರಸಾನಿಯನ್ನೂ ಅರ್ಧಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಡಿದ ಮಂಕ, ಆಗ ತಾನೆ ಓಡಿಕೋಗಿ ತಂದ ಡೈಲಿ ಮಿರರ್ ನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತಹ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ.

“ನಿನ್ನ ತಲೆ! ದೊರಸಾನೀ, ಹಾಗಾದರೆ ರೂಮುಗಳನ್ನೂ ಈಗಲೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಂಕು ಹಾಸಿಗೆ ತಂಬಿಗೆ ಧಾಲಿ ಹೊರತರುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ದೊರಸಾನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಹೋಟಲಿನ ಲೆಖ್ವ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ನೋಡಿ-ಅಕೌಂಟ್ ಫೈಸಲ್ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಜಿನದ ಪರ್ಸ್ ನಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ಪೌಂಡಿನ ಹದಿನಾರು ಪೌಂಡ್ ಎಂಟು ಪಿಲಿಂಗ್ ಹತ್ತು ಪೆನ್ನಿ ಕೌಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕಿ ಕೈ ಕೊಡವಿಕೊಂಡರು.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಯರುಗಳು ಹಳದಿ ಥನಾರ್ ಟ್ರಂಕು-ಕಂಬಳಿ ಕೋಟು ಕಮಂಡಲ ಕಾದಿ ಸ್ವಪ್ನರುಗಳೊಡನೆ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ದೊರಸಾನಿ ಕಾರಿಗೆ ತುಂಬಿದರು. ದೊರಸಾನಿ ತುಟಿನಡುವೆ ಸಿಗರೇಟು ಸೆಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಹೊಗೆಯನ್ನು ಗುಂಡಿಗೆ ಮೂಲೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಬಿಟ್ಟ ಹೊಗೆಯ ಚಕ್ರ ಗುರುಗಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುತ್ತ ಮಾಲೆಯಂತೆ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿತ್ತು.

ಮೊದಲು ಗುರುಗಳು ಮುಂದಿನ ಡ್ರೈವರ್ ಪಕ್ಕದ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂತುಬಿಟ್ಟರು ಹಾಸಿಗೆ ಟ್ರಂಕು ಹಿಂದೆ ತುಂಬಿ ಉಳಿದ ಚಲೆವುಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಾರಿನ ನಡುವೆ ಸುರುವಿ ಮಂಕ ಮಡಿಯ ಮುಠಾಳರು ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂತರು. ಮರುಳ-ಮಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಫುಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಮೇಲೆ ಮಡ್‌ಗಾರ್ಡಿಗೆ ಆಜೆ ಈಜೆ ನಮ್ಮೂರ ಹಳ್ಳಿ ಮೋಟಾರ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ನೇತುಬೀಳುವಂತೆ ನೇತುಬಿದ್ದರು.

ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತ ದೊರಸಾನಿ ಈ ಮುಗ್ಧ ಮರುಳ ಮಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಎರಡೆರಡು ತಲೆಮೇಲೆ ಮುಟುಕಿ.

“ಮೈಡಿಯರ್ ಮದ್ದಿ ಅಂಡ್ ಮರುಲ್, ದಿಸ್ ಇಸ್ ನಾಟ್ ಇಂದಿಯಾ ಟುಗೋ ಲೈಕ್‌ದಟ್ ಪ್ಲೀಸ್ ಗೆಟ್‌ಡೌನ್”-ಎಂದು ರಿಕ್ಕೆಸ್ಟಿಸಿದಳು. ಗುರುಗಳು ಅವರುಗಳ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಪೌಂಡು ನೋಟು ಕೊಟ್ಟು “ಎಲೈ ಮರುಳ ಮಡ್ಡಿಗಳೇ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಗಡ್ಡೆ ಇಳಿದ ಹೆಡ್ಡರಂತೆ ಒದ್ದಾಡದೆ-ನೇರವಾಗಿ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಡಲ್ಲಿ ಲೈನು ಹಿಡಿದು ಹೌನ್‌ಸ್ಲೊ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬನ್ನಿ. ನಾವು ದೊರಸಾನಿ ಮನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ.”

“ಗುರುಗಳೇ ಈ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಡಿಸದೆ ಇದ್ದಮೇಲೆ ನಾವು ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು?....ದಾರಿ ತೋರು ಗುರುವೆ ಹೇದೇವ!”

“ಹೌದು ಡಿಯರ್-ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೆ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಹೇಗೂ ಬರಬಾಕಲ್ಲ....ಒಂದು ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ-ಇವರು ಪಿಕೆಡಲ್ಲಿ ಲೈನು ಹಿಡಿದು ಹಾಲ್

ಬಾರನ್ ಸೈರ್ಷನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲೈನ್ ಹಿಡಿದು ಮಾರ್ಬಲ್ ಆರ್ಟ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಾರ್ಬಲ್ ಆರ್ಟ್ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ತೇವೆ ...ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್ ಬಹು ಸಮೀಪ ”

ಎಂದು ಮುಡ್ಡಿ ಮರುಳರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಆರು ಪೆನ್ನಿ ಕೈಗೆ ಕುಕ್ಕಿ ಅಟ್ಟಿದರು ಇತ್ತ ಕಾರು ಭರ್ ಎಂಬುದು ದೊರಸಾನಿಯ ಮನೆ ಇದ್ದ ಹೌನ್ಸ್ಲೋ ಎಂಬ ಲಂಡನ್ ಸಮೀಪದ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು.

ಪಾಪ-ಈ ಮುಡ್ಡಿ ಮರುಳರು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಕಪಿಗಳಂತೆ ಅಲೆದಾಡಿ ವದ್ಯಾಡುವರೆಂದು ದೊರಸಾನಿ ಬಲ್ಲಳೆ ?

* * * *

“ ಪ್ರಿಯ ಗುರ್ ಬ್ರೆನ್ನರ್....ಈ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ದೆಯಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 360 ಎಕರೆ ಇದ-ಮೊದಲಿಗೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಬ್ಬೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಹೆನ್ರಿಡಿ ಎಂಟನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರಮನೆಗೆ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಅದಿನಾರುನೂರಾ ಮೂವತ್ತೈದರಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ದಿ ಫಸ್ಟ್ ದೊರೆ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೊಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಇದು ಫ್ಯಾಷನ್ನಿನ ಪೆರೇಡ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ತರಹ ಇಲ್ಲಿನ ತನಕ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ...” ಎಂದು ಅಂದು ಸಂಜೆ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಲು ಬಂದ ಗಾಂಪರಗುಂಪಿಗೆ ದೊರಸ್ಸಾನಕ್ಕೆ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಂಕನಿಗೆ ಆಸಂಜೆ ಬಹು ಬೇಸರ ತಂದಿತ್ತು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಚಾರ ತರಂಗಗಳೆದು ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಏನೂಮಾಡೋಕೂ ತೋಚದೆ ಮಡೆಯನಿಗೆ ಎದ್ದು ಬಿಡ್ಲೆ ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸಾಗಿತ್ತು.

ಹಾಳು, ಮಡೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳು ಜೋಡಿ ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಮಾನಕ್ಕೆ ಮೂರುಕಾಸಿನ ಬೆಲೆಕೊಡದೆ ಆ ಸಂಜೆಯ ಇಳಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಲಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಯುತ್ತಾ ಚುಂಬನೇತ್ಯಾದಿ ಕಾಮಲೀಲೆಯ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ವಿರಹಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಂಕನಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಗುರುಗಳು ದೊರಸ್ಸಾನಿಯ ತೊಳಗೆ ತೋಳು ತೋರಿಸಿ ಆನಂದವಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು....“ ಅದೇನು ?”....ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಜನರನ್ನು ಗಿರಾಕಿಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಬಿಗಿಯುವುದು ಏನು ಈ ವಿಚಿತ್ರ ?....

ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷಣದ ವೈಖರಿ ವರಸೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ವಾರ್ಕ್ ಅಥವಾ ಹುಚ್ಚರಾಸ್ವತ್ರೆಯ ಮೂಲೆಯೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಹೂದಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ-ಹಿಂದಿಯವ-ಐರಿಷ್-ನೀಗ್ರೊ-ಒಂದೆ ಎರಡೆ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಯಾರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬೈದು ನಾಲಿಗೆ ತೀಟೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೊಗಸಾದ ಸೌಲಭ್ಯವಿತ್ತು ಈ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ. ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ

ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೇ ಇಲ್ಲೂ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದರು.

“ ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಕಾಲದ ಸೋಪಲಿಸ್ಟ್ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರ್‌ನಾರ್ಡ್‌ನಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು-ನಿಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ ಕೂಡಾ ಮೊದಲು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ವಿವೇಚಕರಲು ಇದೇ ಸೋಪ್‌ಬಾಕ್ಸ್ ಆರೇಟರಿ ಅಂದರೆ ಹಳೇ ಸೋಪಿನ ಜಾಕಾಯಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಭಾಷಣದ ತುವಾಕಿ ಬಿಡಲು ಇಲ್ಲೇ ವರಸೆ ಕಲಿತದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು ”-ಎಂದು ಗುರುಸಾನಿ ಗಾಂಪರ ಗುಂಪಿಗೆ ತಿಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಬ್ಬೊಬರ ಬೊಬ್ಬೆಯೂ ಹುಚ್ಚರ ಸಂತೆಯಂತಿದ್ದರೂ ಸುತ್ತಲೂ ಈ ಮೇಜು ನೋಡಲು ಬಂದ ವಿಹಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗುಂಪನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನೆಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದ ಜೊತೆ ಹೊತ್ತು ಹೋಗಲು ಬಹು ಪಸಂದಾದ ಜಾಗವಾಗಿತ್ತು ಈ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿನಮೂಲೆ.

“ ಅಯ್ಯೋ ಶಿಷ್ಯರುಗಳಿರಾ-ಮಾರ್ಬಲ್ ಆರ್ಚ್ ಬಳಿ ಮಡ್ಡಿ-ಮರುಳ ಬಂದಿ ದ್ದಾರೆನೋ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದ್ರೊ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ-ಅವರೆಡು ಕುನ್ನಿಗಳು ಕಳೆದು ಹೊದರೆ ಹೊಪ್ಪಗಿಲ್ಲದೆ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋದಾವು ”-ಎಂದ ಮಿಕ್ಕ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಡ್ಡಿ-ಮರುಳರನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅಟ್ಟ-ತಾವು-ಮತ್ತು ದೊರ್ಸಾನಿ ಅಲಕ್ ಆಗಿ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಪೊದರಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾದರು.

ಇತ್ತ ಮಂಕ-ಮಡೆಯ-ಮುಠಾರಳು-ಕಳೆದು ಹೋದ ಮಡ್ಡಿ-ಮರುಳರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬೇಸತ್ತು ಆ ಬೇಸರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾತ್ತೆ ರಾಜಕೀಯ-ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ತಮ ತಮಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನೋಡತೊಡಗಿದರು.

“ ಮಡೆಯಾ-ನಮ್ಮೂರ ಗಾಂಧಿಬಜಾರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರು ಯದ್ವಾತದ್ವ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿತಾರೆ ನೋಡು-ಅವರ ನಾಲಿಗೆ ತೀಟೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ, ಅವರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಈ ಹೈಡ್‌ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು ನೋಡು-ಆಗ ನಮ್ಮ ಜನ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರ್ತಾರೆ ”

—ಎಂದು ಮರುಳ ಸೂಚಿಸಿದ.

“ ಅಯ್ಯೋ ಮರುಳ ನನಮಗನೆ-ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರುಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ಪರಂಗಿ ಹುಡುಗಿ ಕಟ್ಟೊಂಡು ಹಾಯಾಗಿ ಬಂದು ಇದ್ದಾರು-ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಲು ಅಲ್ಲೇ ಲಾಲ್‌ಬಾಗಿಲ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ವಿಲ್‌ಸನ್‌ಗಾರ್ಡನ್ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚರಾಸ್ಪತ್ರೆ

ಕಾಣುತ್ತಲ್ಲ ನಿಂತೊಂದ್ರೆ ಆ ಗುಡ್ಡ-ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ತರಹಾನೇ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಬೊಗಳಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಜಾಗ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು-ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ ಹಾಗೇನೆ ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬೈದರೆ ಮೂಘಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕು....ಅಂದ್ರೆ ಅವರ ಹಾವಳಿ ಕಡಿಮೆ ಹಾಗತ್ತೆ”-ಮಂಕ.

“ಹೌದು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸಾಯೋಕೆ ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗ-ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಶ್ಮಶಾನವೂ ಇದೆ-ಪರಮ ಅನುಕೂಲ....”-ಎಂದು ಮುಠಾಳ ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಂಕನಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಒಂದು-ತರಹ ನವ್ಯ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಬರೋ ಹಾಗೆ ಬಂದುಬಿಡ್ತು. ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಫ್ಲಾಟಫಾರಂ ಏರಿಯೇಬಿಟ್ಟು, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಲಂಡನ್ನಿನ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ ಭಾಷಣದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾಂಚೆಯ ಪತಾಕೆ ಹಾರಿಸಿ ಮೆರಸುವಂತ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಬಿಗಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಮಡ್ಡಿ ಮರುಳರು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಇವನ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಓಡೋಡಿ ಬಂದರು-ಮುಠಾಳ ಮಡೆಯರು ಶೋತೃಗಳಾದರು-ಹಾಗೇ ಕೆಲವು ಪರಂಗಿಯವರೂ-ನಿಗ್ರೋಗಳೂ-ಈಜಿಪ್ಟರೂ-ಹಿಂದಿಯರೂ ಇವನ ಮಾತು ಕೇಳಲು ನಿಂತರು. ಇಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಯಿಂದ ಸಮಗೆ ಚೈತನ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕುವ ಕಲೆ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುವ ಪಾದ್ರಿ ಭಾಷಣ-ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಮೋಸಗಾರರು ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿಗಳು ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಐರ್ಲೆಂಡಿನವ-ಆಫ್ರಿಕಾ ಆಫ್ರಿಕನರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಅಮಾ ನುಷ ಕ್ರೌರ್ಯ ನಾಶವಾಗಲಿ ಎಂಬ ನಿಗ್ರೋವಿನನ ಕೂಗಿನ ನಡುವೆ-

“ಪ್ರಿಯ ಆಂಗ್ಲೇಜಿಗಳೇ”-ಎಂದು ಕಳೆದ ಸಿಗುರಿನ ಕಬ್ಬಿನಂದದಿ-ಅಳಿದ ಉಷ್ಣದ ಹಾಲಿನಂದದಿ-ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ ಲಲಿತವಾಗಿಹ ಕನ್ನಡವು ಕಸ್ತೂರಿಯಂತೆ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಡಿದಾಗ ವೈನವಿರೆದ್ದು ಪುಳುಕಿತ ವಾಯಿತು.

“ಹೆಸರಿಗೆ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್-ಇಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನಿದೆ?-ಅರೆತೆರೆದ ಎದೆ ಚಾಚಿದ ಬಡ ನಡುವಿನ ಬಾಲೆಯರ ಬಳಸಿದ ಕೈಯ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು....ಉಂಟೆ! ನಾಚಿಕೆ-ಮುಚ್ಚು ಮರೆ ಬೇಡವೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಪ್ರೀತಿ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಅರ್ಧದರ್ ಗಂಟೆ ತುಟಿಗೆ ತುಟಿ ಕಚ್ಚಿದ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನವೇ ಆಗಬೇಕೆ? ಶಿವ ಶಿವಾ....ನಿನ್ನ ಹಣೆಗಣ್ಣನ್ನು ಈ ಊರಿನ ಕಾಮಣ್ಣಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಇವರ ಈ ಅತಿ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಭಸ್ಮ ಮಾಡ ಲಾರಿಯಾ! ಹೆಸರಿಗೆ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್ ಎಲ್ಲವೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗೇ ನೆಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ! ನಮ್ಮ ದೇಶ-ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ-ನಮ್ಮ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ನಾಟಕರ ನಾಡು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಯದಿರಲಿ.. ಗೆಳೆಯರೇ ನಾವು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಬಂದಿಲ್ಲ”-ಎಂದಾಗ ಮಡೆಯ “ಲೋ ಮಂಕಾ-ದೊರಾಸಿ ಜೊತೆಗೆ ಗುರುಗಳು ಹೋದವರು ಪತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲ” ಎಂದ

“ ಗುರುಗಳು ಆಕೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು.... ಆದರೆ ನಮ್ಮೂರ ಹೆಣಮಕ್ಕಳ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ನೋಡಿ ಕಲಿಯಲು ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು-ಛಿ....”—ಎಂದು ಗಂಟಲಲ್ಲಿದ್ದ ಕಫ ಕೆದರಿ ತೆಗೆದು ಉಗಿದು ಬಿಟ್ಟು. ಹೀಗೆ ಉಗಿಯುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲ-ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ ಮಂಕ ಫ್ಲಾಟ ಫ್ಲಾರಂ ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿದ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇದ್ದ “ ಘ ” ಮಂಕನ ಮಾತು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಓಡಿಬಂದಿದ್ದ.

“ ಲೋ ಮಂಕಮ್ಮ ಸೊಗಸಾಗಿತ್ತೊ ನಿನ್ನ ಭಾಷಣ ”

“ ಲೋ ‘ ಘಾ ’ ನಿನ್ನನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಗುರುಗಳು-ಲೋ ಇವತ್ತು ಬಾಯಿ ಬಹಳ ಚುರುಚುರು ಅನ್ನ ತೆ-ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ-ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ-ಮಜ್ಜೆಗೆ ಹುಳಿ ತಿನ್ನಲೇಬೇಕು-ಅವತ್ತು ಅದೆಲ್ಲೋ ಇದೆಲ್ಲೋ ಸಿಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಿ-ಆ ಹೋಟ್ಟಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡೊಗಮ್ಮ ”

—ಎಂದು ಘಾನಿಗೆ ಗೊಗರೆದರು ಶಿಷ್ಯರುಗಳು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗುವಾಗ ಪ್ರಪುಲ್ಲಿತರಾಗಿ ದೊರಾಸಿಯ ಸೊಂಟ ಬಳಸಿ ಬಂದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿ ದರ್ಶನವಾಯ್ತು ಎಂದು ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದರು ಕಾಮದಹನವಾಗಿತ್ತು.

“ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ಲಬ್ ” ಎಂಬ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಕಲ ಸಾಂಬಾರ್-ಚಟ್ಟಿ-ದೋಸೆ-ಅನ್ನ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸುವ ಹೋಟಲಿಗೆ ಘಾನು ಈ ಗಾಂಪರ ಗುಂಪನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಗುರುಗಳು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಕಾದ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ ಟ್ರಫಾಲ್ಗರ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ನೆಲಮಾಲಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಹೋಗಲು ಮಾರ್ಬಲ್ ಆರ್ಚ್ ಸುರಂಗ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಇಳಿದು ಹೋದರು.

— ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA

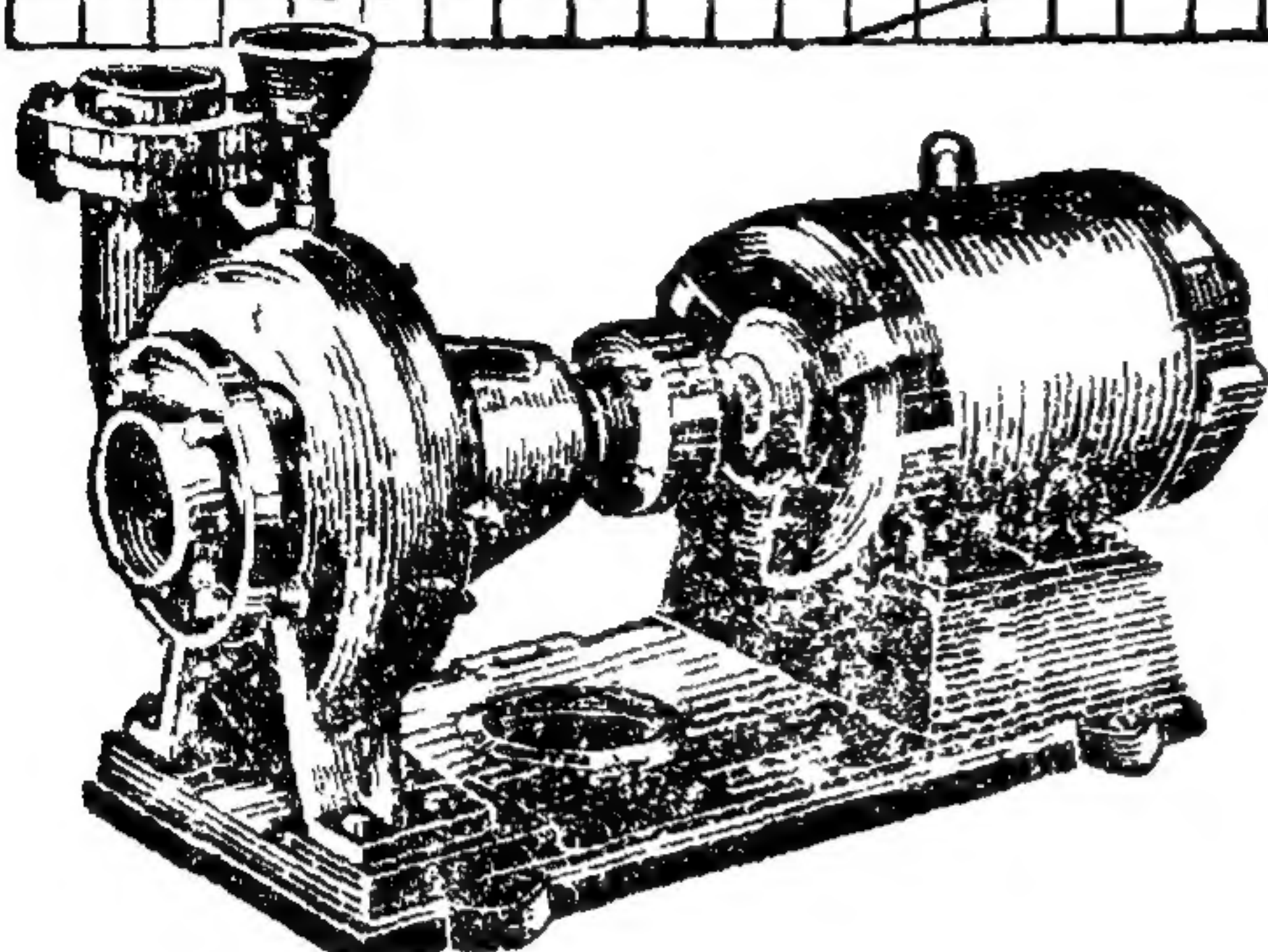
SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO. BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

FAS

Increase Output

INSTALL

Kirloskar

ESTD. 1888

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service, KIRLOSKAR pumpsets feature the latest in design development. Increasingly popular in irrigation projects, these pumpsets combine trouble-free service and low maintenance costs. Available in different types and sizes.

For Particulars :

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.,

SRI NARASIMHARAJA ROAD

Post Box 606 : : BANGALORE-2

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta

Editor—M. Sivaram